

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

Druk nr 1460

SPRAWOZDANIE

KOMISJI SPRAWIEDLIWOŚCI I PRAW CZŁOWIEKA

**o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy
– Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach
prawnych oraz ustawy – Prawo o notariacie
(druk nr 953)**

Marszałek Sejmu zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 Regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu - skierował w dniu 16 września 2008 r. powyższy projekt ustawy do Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka do pierwszego czytania.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu ustawy na posiedzeniach w dniach: 8 października oraz 4 grudnia 2008 r.

wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Warszawa, dnia 4 grudnia 2008 r.

Sprawozdawca

(-) Robert Węgrzyn

Przewodniczący Komisji

(-) Ryszard Kalisz

USTAWA

z dnia 2008 r.

o zmianie ustawy – Prawo o advokaturze, ustawy o radcach prawnych oraz ustawy – Prawo o notariacie

Art. 1.

W ustawie z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o advokaturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1058, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4b:

- a) w ust. 1 uchyla się pkt 2,
- b) uchyla się ust. 2;

2) w art. 46 uchyla się ust. 2;

3) w art. 58 w pkt 14 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 15 w brzmieniu:

„15) współdziałanie z Ministrem Sprawiedliwości w zakresie określonym w ustawie.”;

4) w art. 65 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) odbył w Rzeczypospolitej Polskiej aplikację adwokacką i złożył egzamin adwokacki, z zastrzeżeniem art. 66 ust. 1 i 2.”;

5) art. 66 otrzymuje brzmienie:

„Art. 66. 1. Wymogu odbycia aplikacji adwokackiej i złożenia egzaminu adwokackiego nie stosuje się do:

- 1) profesorów i doktorów habilitowanych nauk prawnych,
- 2) osób, które co najmniej trzy lata zajmowały stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa,
- 3) osób, które zajmowały stanowisko sędziego, prokuratora lub wykonywały zawód radcy prawnego albo notariusza,
- 4) osób, które zdały egzamin sędziowski lub prokuratorski po dniu 1 stycznia 1991 r. oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę adwokatów, łącznie przez okres co najmniej 3 lat:

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 78, poz. 717, Nr 126, poz. 1069 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152, z 2004 r. Nr 34, poz. 303, Nr 62, poz. 577 i Nr 202, poz. 2067, z 2005 r. Nr 163, poz. 1361 i Nr 169, poz. 1417, z 2006 r. Nr 75, poz. 529 i Nr 218, poz. 1592, oraz z 2007 r. Nr 80, poz. 540, Nr 85, poz. 571 i Nr 99, poz. 664.

- a) zajmowały stanowisko asesora sądowego, asesora prokuratorskiego, referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, aplikanta sądowego, aplikanta prokuratorskiego, aplikanta sądowo-prokuratorskiego, asystenta sędziego, asystenta prokuratora lub
 - b) wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 4a ust. 1, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059, z późn. zm.²⁾),
- 5) osób, które posiadają stopień naukowy doktora nauk prawnych oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę adwokatów, łącznie przez okres co najmniej 3 lat:
- a) zajmowały stanowisko referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, aplikanta sądowego, aplikanta prokuratorskiego, aplikanta sądowo-prokuratorskiego, asystenta sędziego, asystenta prokuratora lub
 - b) wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 4a ust. 1, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych.
2. Do egzaminu adwokackiego składanego przed komisją, o której mowa w art. 78, bez odbycia aplikacji adwokackiej, mogą przystąpić:
- 1) doktorzy nauk prawnych,
 - 2) osoby, które przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 8 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu zatrudnione były na stanowisku referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta sędziego lub asystenta prokuratora,

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 78, poz. 717, Nr 123, poz. 1059, Nr 126, poz. 1069 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152, z 2004 r. Nr 34, poz. 303, Nr 62, poz. 577 i Nr 202, poz. 2067, z 2005 r. , Nr 163, poz. 1361 i Nr 169, poz. 1417, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 206, poz. 1522 i Nr 218, poz. 1592 oraz z 2007 r. Nr 80, poz. 540, Nr 85, poz. 571 i Nr 99, poz. 664.

- 3) osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 10 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego w kancelarii adwokackiej, ze-spole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 4a ust. 1, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej,
 - 4) osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 10 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów,
 - 5) osoby, które zdały egzamin sędziowski, prokuratorski lub notarialny,
 - 6) osoby, które zajmują stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa.
3. Osoby, o których mowa w ust. 2, muszą spełniać wymagania przewidziane w art. 65 pkt 1–3.
 4. W przypadku wykonywania pracy w niepełnym wymiarze okresy, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5 oraz w ust. 2 pkt 2–4, podlegają proporcjonalnemu wydłużeniu.
 5. Do okresów, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5, w przypadku aplikacji sądowej pozaetatowej lub aplikacji prokuratorskiej pozaetatowej, zalicza się proporcjonalnie okres trwania tych aplikacji przyjmując, że za każdy miesiąc odbywania aplikacji zalicza się 1/4 miesiąca.”;
- 6) uchyla się art. 67;
 - 7) w art. 68:
 - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1. Wpis osoby, która uzyskała pozytywny wynik z egzaminu adwokackiego, na listę adwokatów następuje na jej wniosek, na podstawie uchwały okręgowej rady adwokackiej, właściwej ze względu na miejsce odbycia aplikacji adwokackiej, a w przypadku osoby, o której mowa w art. 66 ust. 2, ze względu na miejsce zamieszkania.”,
 - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
 - „3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 i 2, osoba ubiegająca się o wpis jest obowiązana dołączyć:

- 1) informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego opatrzoną datą nie wcześniejszą niż miesiąc przed złożeniem wniosku,
- 2) oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425, z późn. zm.³⁾), albo informację, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy, w przypadku osób urodzonych przed dniem 1 sierpnia 1972 r.,
- 3) umowy o pracę wraz z dokumentami określającymi zakres obowiązków lub zaświadczeniami od pracodawcy określającymi zakres obowiązków, lub umowy cywilnoprawne wraz z oświadczeniem o złożeniu deklaracji do właściwego urzędu skarbowego oraz zapłaceniu podatku wynikającego z tytułu tych umów – w przypadku osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 4 i 5,
- 4) dokument zaświadczący uzyskanie stopnia naukowego doktora nauk prawnych – w przypadku osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5,
- 5) zaświadczenie adwokata lub radcy prawnego, z którego wynikać będzie, że osoba ubiegająca się o wpis wykonywała wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego – w przypadku osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 4 lit. b i pkt 5 lit. b.”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Okręgowa rada adwokacka może odmówić wpisu na listę adwokatów tylko wtedy, gdy wpis narusza przepisy art. 65 pkt 1-3. Okręgowej radzie adwokackiej przysługuje prawo wglądu do akt osobowych i dyscyplinarnych ubiegającego się o wpis.”;

8) art. 69 otrzymuje brzmienie:

„Art. 69. 1. Okręgowa rada adwokacka przesyła wraz z aktami osobowymi do Ministra Sprawiedliwości w terminie 30 dni każdą uchwałę o wpisie na listę adwokatów oraz każdą uchwałę o wpisie na listę aplikantów adwokackich. Okręgowa rada adwokacka w terminie 30 dni zawiadamia Ministra Sprawiedliwości o każdej uchwale o odmowie wpisu na listę adwokatów oraz o każdej uchwale o odmowie wpisu na listę aplikantów adwokackich.

2. Jeżeli zawarty w aktach osobowych wniosek o wpis nie zawiera wszystkich wymaganych informacji lub dokumentów, Minister Sprawiedliwości zwraca uchwałę wraz z aktami osobowymi kandydata do właściwej okręgowej rady adwokackiej w celu uzupełnienia.”;

9) po art. 69 dodaje się art. 69a w brzmieniu:

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 83, poz. 561, Nr 85, poz. 571, Nr 115, poz. 789, Nr 165, poz. 1171 i Nr 176, poz. 1242.

- „1. Wpis na listę adwokatów lub aplikantów adwokackich uważa się za dokonany, jeżeli Minister Sprawiedliwości nie podpisze sprzeciwu od wpisu w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały wraz z aktami osobowymi kandydata. W przypadku, o którym mowa w art. 69 ust. 2, bieg terminu liczy się wówczas od dnia ponownego doręczenia uchwały wraz z aktami osobowymi. Minister Sprawiedliwości wyraża sprzeciw w formie decyzji administracyjnej.
2. Decyzja Ministra Sprawiedliwości może być zaskarżona do sądu administracyjnego przez zainteresowanego lub organ samorządu adwokackiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia tej decyzji.
3. Niezwłocznie po dokonaniu wpisu na listę aplikantów adwokackich okręgowa rada adwokacka wyznacza aplikantowi termin ślubowania. Przepis art. 5 stosuje się odpowiednio.”;

10) w art. 71a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. Adwokat może przenieść siedzibę zawodową do okręgu innej izby, z zastrzeżeniem ust. 2.”;

11) w art. 75:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

- „3. Wpis na listę aplikantów adwokackich następuje na podstawie uchwały okręgowej rady adwokackiej właściwej ze względu na miejsce złożenia zgłoszenia, o którym mowa w art. 75c ust. 2. Uzyskanie przez kandydata pozytywnego wyniku z egzaminu wstępnego uprawnia go do złożenia wniosku o wpis na listę aplikantów adwokackich w ciągu 2 lat od dnia doręczenia uchwały o wyniku egzaminu wstępnego.”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

- „5. Do aplikantów adwokackich oraz do postępowania o wpis na listę aplikantów adwokackich przepisy art. 6–8, art. 68 ust. 1 i ust. 3 pkt 1 oraz ust. 4 stosuje się odpowiednio.”,

c) po ust. 5 dodaje się ust. 6–9 w brzmieniu:

- „6. Okręgowa rada adwokacka podejmuje uchwałę w sprawie wpisu na listę aplikantów adwokackich w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku.
7. Od uchwały, o której mowa w ust. 6, służy odwołanie do prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
8. Od ostatecznej uchwały odmawiającej wpisu na listę aplikantów adwokackich zainteresowanemu służy skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały.
9. W przypadku niepodjęcia uchwały przez okręgową radę adwokacką w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o wpis na listę aplikantów adwokackich lub niepodjęcia uchwały przez prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej w terminie 30 dni od dnia doręczenia odwołania zainteresowanemu służy skarga na bezczynność do sądu administracyjnego.”;

12) w art. 75a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Egzamin wstępny przeprowadzają komisje egzaminacyjne do spraw aplikacji adwokackiej przy Ministrze Sprawiedliwości, powołane w drodze zarządzenia, zwane dalej „komisjami kwalifikacyjnymi”. Właściwość komisji kwalifikacyjnej obejmuje obszar właściwości jednej lub kilku okręgowych rad adwokackich.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Minister Sprawiedliwości, nie później niż 21 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu wstępnego, może powołać na obszarze właściwości okręgowej rady adwokackiej więcej niż jedną komisję kwalifikacyjną do przeprowadzenia egzaminu, jeżeli przemawiają za tym względy organizacyjne, a w szczególności duża liczba kandydatów przystępujących do egzaminu. Przepisu art. 75e ust. 5 nie stosuje się.”,

c) ust. 3–5 otrzymują brzmienie:

„3. Egzamin wstępny polega na sprawdzeniu wiedzy kandydata na aplikanta adwokackiego, zwanego dalej „kandydatem”, z zakresu: materialnego i procesowego prawa karnego, materialnego i procesowego prawa wykroczeń, prawa karnego skarbowego, materialnego i procesowego prawa cywilnego, prawa rodzinnego i opiekuńczego, prawa gospodarczego, spółek prawa handlowego, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, materialnego i procesowego prawa administracyjnego, postępowania sądownoadministracyjnego, prawa Unii Europejskiej, prawa konstytucyjnego oraz prawa o ustroju sądów i prokuratur, samorządu adwokackiego, radcowskiego i innych organów ochrony prawnej działających w Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Egzamin wstępny na aplikację adwokacką i radcowską przeprowadza się raz w roku w terminie wskazanym przez Ministra Sprawiedliwości.

5. W przypadku zaistnienia przeszkody uniemożliwiającej przeprowadzenie egzaminu wstępnego przez daną komisję kwalifikacyjną w terminie, o którym mowa w ust. 4, Minister Sprawiedliwości wyznacza dodatkowy termin przeprowadzenia egzaminu wstępnego przez tę komisję kwalifikacyjną, o którym przewodniczący komisji kwalifikacyjnej zawiadamia kandydatów listem poleconym oraz obwieszcza na tablicy ogłoszeń w siedzibie wyznaczonej okręgowej rady adwokackiej. Przepisy art. 75b ust. 5 i ust. 7–11 stosuje się odpowiednio, z wyłączeniem terminu, o którym mowa w ust. 9.”;

13) art. 75b otrzymuje brzmienie:

„Art. 75b. 1. Minister Sprawiedliwości powołuje każdego roku, w drodze zarządzenia, zespół do przygotowania pytań testowych na egzamin wstępny dla kandydatów na aplikantów adwokackich i radcowskich, zwany dalej „zespołem do przygotowania pytań testowych”.

2. W skład zespołu do przygotowania pytań testowych wchodzi 9 osób, w tym 5 przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości, 2 przedstawicieli delegowanych przez Naczelną Radę Adwokacką oraz 2 przedstawicieli delegowanych przez Krajową Radę Radców Prawnych.

3. Przewodniczący zespołu do przygotowania pytań testowych, wyznaczony przez Ministra Sprawiedliwości spośród jego przedstawicieli, kieruje pracami zespołu do przygotowania pytań testowych.
4. Obsługę administracyjno-biurową zespołu do przygotowania pytań testowych zapewnia Minister Sprawiedliwości.
5. Przewodniczącemu i członkom zespołu do przygotowania pytań testowych przysługuje wynagrodzenie.
6. Nie później niż 90 dni przed terminem egzaminu wstępnego, przewodniczący zespołu do przygotowania pytań testowych, podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z późn. zm.⁴⁾), zwanym dalej „Biuletynem Informacji Publicznej”, ustalony przez zespół do przygotowania pytań testowych i zatwierdzony przez Ministra Sprawiedliwości wykaz tytułów aktów prawnych, według stanu prawnego obowiązującego w dniu ogłoszenia, z których wybrane stanowią podstawę opracowania pytań testowych na egzamin wstępny.
7. Zespół do przygotowania pytań testowych sporządza zestaw 150 pytań w formie testu jednokrotnego wyboru na egzamin wstępny dla kandydatów na aplikantów adwokackich i radcowskich wraz z wykazem prawidłowych odpowiedzi, w sposób uwzględniający konieczność ich zabezpieczenia przed nieuprawnionym ujawnieniem. Zespół do przygotowania pytań testowych zapewnia zgodność wykazu prawidłowych odpowiedzi z obowiązującym stanem prawnym.
8. Każda okręgowa rada adwokacka oraz rada okręgowej izby radców prawnych może zgłaszać zespołowi do przygotowania pytań testowych, za pośrednictwem przewodniczącego zespołu do przygotowania pytań testowych, propozycje pytań testowych wraz z wykazem prawidłowych odpowiedzi.
9. Sporządzony przez zespół do przygotowania pytań testowych zestaw pytań testowych oraz wykaz prawidłowych odpowiedzi, przewodniczący zespołu do przygotowania pytań testowych przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości nie później niż 50 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu wstępnego. Minister Sprawiedliwości zapewnia wydrukowanie odpowiedniej liczby egzemplarzy zestawu pytań testowych wraz z kartami odpowiedzi oraz ich doręczenie, wraz z wykazem prawidłowych odpowiedzi zgodnym z obowiązującym stanem prawnym na dzień egzaminu, poszczególnym komisjom kwalifikacyjnym w sposób uwzględniający konieczność ich zabezpieczenia przed nieuprawnionym ujawnieniem.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565 i Nr 132, poz. 1110.

10. Członkowie zespołu do przygotowania pytań testowych są zobowiązani do przedstawienia Ministrowi Sprawiedliwości pisemnego uzasadnienia prawidłowych odpowiedzi zgłoszonych przez nich pytań testowych, w przypadku zaistnienia wątpliwości dotyczących treści pytań testowych, a w szczególności w toku procedury odwoławczej od uchwały ustalającej wynik egzaminu wstępnego.
11. Do wydrukowania i doręczenia zestawów pytań testowych poszczególnym komisjom kwalifikacyjnym nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655), jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 tej ustawy.
12. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Adwokackiej i Krajowej Rady Radców Prawnych, określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) tryb i sposób działania zespołu do przygotowania pytań testowych,
 - 2) tryb i sposób ustalania wykazu tytułów aktów prawnych, o którym mowa w ust. 6,
 - 3) tryb i sposób zgłaszania propozycji pytań testowych i prawidłowych odpowiedzi, przygotowania, przechowywania oraz przekazywania komisjom kwalifikacyjnym zestawu pytań testowych wraz z kartą odpowiedzi i wykazu prawidłowych odpowiedzi na egzamin wstępny,
 - 4) tryb i sposób zapewnienia zgodności wykazu prawidłowych odpowiedzi z obowiązującym stanem prawnym,
 - 5) tryb i sposób zapewnienia obsługi administracyjno-biurowej zespołu do przygotowania pytań testowych
 - uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia naboru na aplikację, w szczególności konieczność zapewnienia zgodności wykazu tytułów aktów prawnych z zakresem przedmiotowym egzaminu wstępnego oraz konieczność zabezpieczenia pytań testowych przed ich nieuprawnionym ujawnieniem, oraz
 - 6) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków zespołu, uwzględniając nakład ich pracy i zakres obowiązków oraz liczbę kandydatów.
13. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób udzielenia zamówienia, o którym mowa w ust. 11, zapewniając zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców i mając na uwadze konieczność zabezpieczenia pytań testowych przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.”;

14) w art. 75c:

- a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

- „1. W terminie do dnia 30 czerwca każdego roku Minister Sprawiedliwości zamieszcza w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim i Biuletynie Informacji Publicznej ogłoszenie o egzaminie wstępnym, w którym podaje w szczególności:
- 1) termin złożenia zgłoszenia o przystąpieniu do egzaminu wstępnego na aplikację adwokacką, zwanego dalej „zgłoszeniem”,
 - 2) właściwość miejscową każdej z komisji kwalifikacyjnych i adres jej siedziby,
 - 3) termin przeprowadzenia egzaminu wstępnego,
 - 4) wysokość opłaty za egzamin wstępny, o której mowa w art. 75d ust. 1.
2. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, powinno zawierać:
- 1) wniosek o dopuszczenie do egzaminu wstępnego,
 - 2) kwestionariusz osobowy,
 - 3) życiorys,
 - 4) oryginał albo urzędowy odpis dyplomu albo poświadczoną notarialnie kopię oryginału lub urzędowego odpisu dyplomu ukończenia wyższych studiów prawniczych w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskania tytułu magistra lub zagranicznych studiów prawniczych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej, albo zaświadczenie o zdaniu egzaminu magisterskiego,
 - 5) informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego opatrzoną datą nie wcześniejszą niż miesiąc przed złożeniem zgłoszenia,
 - 6) oryginał dowodu uiszczenia opłaty za egzamin wstępny,
 - 7) 3 zdjęcia zgodnie z wymaganiami obowiązującymi przy wydawaniu dowodów osobistych.”,
- b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
- „2a. Zamiast oryginału albo urzędowego odpisu dyplomu albo poświadczonej notarialnie kopii oryginału lub urzędowego odpisu dyplomu ukończenia wyższych studiów prawniczych w Rzeczypospolitej Polskiej albo zaświadczenia o zdaniu egzaminu magisterskiego można również złożyć zaświadczenie, z którego wynika, iż kandydat zdał wszystkie egzaminy i odbył praktyki przewidziane w planie wyższych studiów prawniczych oraz ma wyznaczony termin egzaminu magisterskiego. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu wstępnego takiego kandydata jest złożenie przez niego w siedzibie komisji kwalifikacyjnej nie później niż 7 dni przed terminem egzaminu wstępnego oryginału albo urzędowego odpisu dyplomu albo poświadczonej notarialnie kopii oryginału lub urzędowego odpisu dyplomu lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu magisterskiego.”,
- c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zgłoszenie powinno być złożone przez kandydata najpóźniej 45 dni przed dniem rozpoczęcia egzaminu wstępnego do komisji kwalifikacyjnej. Termin do złożenia zgłoszenia nie podlega przywróceniu.”,

d) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Jeżeli kandydat nie uzupełni braków formalnych zgłoszenia zgodnie z ust. 4 lub nie spełni warunku, o którym mowa w ust. 2a, zgłoszenie pozostawia się bez rozpoznania. O pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania przewodniczący komisji kwalifikacyjnej orzeka postanowieniem i zawiadamia kandydata listem poleconym za poświadczeniem odbioru. Na postanowienie przysługuje zażalenie do Ministra Sprawiedliwości. Jeżeli zażalenie jest uzasadnione, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej może, nie przysyłając akt Ministrowi Sprawiedliwości, uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę rozpoznać na nowo.”;

15) w art. 75d:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kandydat uiszcza opłatę za egzamin wstępny, która stanowi dochód budżetu państwa.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku wydania postanowienia o pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania, wydania decyzji odmawiającej dopuszczenia do udziału w egzaminie wstępnym albo złożenia nie później niż 14 dni przed terminem egzaminu wstępnego pisemnego oświadczenia kandydata o odstąpieniu od udziału w egzaminie wstępnym, dwie trzecie uiszczonych opłaty podlega zwrotowi na pisemny wniosek kandydata złożony przewodniczącemu komisji kwalifikacyjnej w terminie 30 dni od dnia złożenia tego wniosku.”;

16) w art. 75e:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister Sprawiedliwości wyznacza przewodniczącego komisji kwalifikacyjnej i jego zastępcę spośród swoich przedstawicieli. Podczas nieobecności przewodniczącego zastępcą przewodniczącego jest upoważniony do podejmowania jego czynności.”,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Komisja kwalifikacyjna czuwa nad prawidłowym przebiegiem egzaminu wstępnego. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej kieruje jej pracami i reprezentuje ją na zewnątrz.”,

c) ust. 7–12 otrzymują brzmienie:

„7. Przewodniczącemu i członkom komisji kwalifikacyjnej przysługuje zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

8. Przewodniczącemu i członkowi komisji kwalifikacyjnej niebędącemu pracownikiem administracji rządowej przysługuje wynagrodzenie za czynności związane z udziałem w komisji kwalifikacyjnej.
9. Właściwa dla siedziby komisji kwalifikacyjnej okręgowa rada adwokacka zapewnia obsługę administracyjną i techniczną działalności komisji kwalifikacyjnej, w tym przeprowadzanie egzaminu wstępnego jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.
10. Ze środków przekazanych na zadanie zlecone, o którym mowa w ust. 9, właściwe rady pokrywają koszty przeprowadzenia egzaminu wstępnego oraz wydatki związane z działalnością komisji kwalifikacyjnej.
11. Wydatki związane z działalnością komisji kwalifikacyjnej, w tym z przeprowadzaniem egzaminu wstępnego, oraz wynagrodzenie przewodniczącego i członków komisji kwalifikacyjnej pokrywane są z części budżetu państwa, która pozostaje w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości.
12. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Adwokackiej, określi w drodze rozporządzenia:
 - 1) tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji kwalifikacyjnej oraz powoływania i odwoływania członków komisji kwalifikacyjnej,
 - 2) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji kwalifikacyjnej, uwzględniając liczbę osób, które złożyły zgłoszenie o przystąpieniu do egzaminu wstępnego, zakres i nakład ich pracy w zorganizowaniu i w przebiegu egzaminu wstępnego oraz tryb wypłacania tego wynagrodzenia,
 - 3) szczegółowy tryb i sposób przeprowadzania egzaminu wstępnego, w szczególności:
 - a) sposób działania komisji kwalifikacyjnej,
 - b) sposób zorganizowania obsługi administracyjnej i technicznej komisji kwalifikacyjnej przez okręgowe rady adwokackie, w tym przekazywania środków, sprawowania nadzoru nad ich wydatkowaniem i rozliczania wydatków związanych z tą obsługą– uwzględniając konieczność prawidłowego, terminowego i efektywnego przeprowadzenia naboru na aplikację i przebiegu egzaminu wstępnego oraz zapewnienia zachowania bezstronności pracy komisji kwalifikacyjnej.”;
- 17) w art. 75f uchyla się ust. 6;
- 18) w art. 75g w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
 - „4) osobą pozostającą wobec niego w stosunku osobistym innego rodzaju, który mógłby wywoływać wątpliwości co do bezstronności członka komisji kwalifikacyjnej.”;
- 19) w art. 75h:
 - a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Nieobecność kandydata podczas egzaminu wstępnego oraz stawienie się na egzamin wstępny po jego rozpoczęciu, bez względu na przyczynę, uważa się za odstąpienie od udziału w egzaminie wstępnym.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 4-6 w brzmieniu:

„4. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej wyklucza z egzaminu wstępnego kandydata, który podczas egzaminu wstępnego korzystał z pomocy innej osoby, posługiwał się niedozwolonymi materiałami lub urządzeniami, pomagał pozostałym kandydatom lub w inny sposób zakłócał przebieg egzaminu wstępnego.

5. Wykluczenie, o którym mowa w ust. 4, następuje w drodze postanowienia, na które nie przysługuje zażalenie.

6. Postanowienie o wykluczeniu stanowi podstawę do wydania przez komisję kwalifikacyjną uchwały o negatywnym wyniku z egzaminu wstępnego.”;

20) w art. 75i:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Egzamin wstępny polega na rozwiązaniu testu składającego się z zestawu 150 pytań zawierających po trzy propozycje odpowiedzi, z których tylko jedna jest prawidłowa, oraz z karty odpowiedzi. Kandydat może wybrać tylko jedną odpowiedź, którą zaznacza na karcie odpowiedzi stanowiącej integralną część testu. Za każdą prawidłową odpowiedź kandydat uzyskuje 1 punkt.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Prawidłowość odpowiedzi ocenia się według stanu prawnego obowiązującego w dniu egzaminu wstępnego.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Pozytywny wynik z egzaminu wstępnego otrzymuje kandydat, który uzyskał z testu co najmniej 100 punktów.”,

d) po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Dokumentację związaną z przeprowadzeniem egzaminu wstępnego, po jego zakończeniu, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej przekazuje właściwej okręgowej radzie adwokackiej, z czego sporządza się protokół. Kopię protokołu przewodniczący komisji kwalifikacyjnej przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości w terminie 7 dni od dnia sporządzenia.”;

21) art. 75j otrzymuje brzmienie:

„Art. 75j. 1. Po przeprowadzeniu egzaminu wstępnego komisja kwalifikacyjna ustala wynik kandydata w drodze uchwały i doręcza odpis uchwały kandydatowi i Ministrowi Sprawiedliwości.

2. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej niezwłocznie ogłasza wyniki egzaminu wstępnego.

3. W terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały komisji kwalifikacyjnej ustalającej wynik egzaminu wstępnego, kandydatowi służy

odwołanie do Ministra Sprawiedliwości. Minister Sprawiedliwości rozstrzyga odwołanie w drodze decyzji administracyjnej.

4. Jeżeli w trakcie ponownego rozpoznania sprawy na skutek złożonego odwołania od uchwały, o której mowa w ust. 1, zostanie stwierdzony błąd rachunkowy lub inna oczywista omyłka pisarska zawarta w uchwale komisji kwalifikacyjnej, Minister Sprawiedliwości uchyla uchwałę i przekazuje sprawę komisji kwalifikacyjnej do ponownego rozpoznania. Przepis ten nie narusza art. 138 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego.
5. Minister Sprawiedliwości zawiadamia o wynikach egzaminu wstępnego okręgowe rady adwokackie i publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej imiona i nazwisko osób, które uzyskały pozytywny wynik z egzaminu oraz imiona ich rodziców.”;

22) w art. 76:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Aplikacja adwokacka rozpoczyna się dnia 1 stycznia każdego roku i trwa trzy lata.”,

b) dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Aplikanci odbywają w trakcie pierwszego roku aplikacji szkolenie z zakresu działania sądownictwa powszechnego i prokuratury. Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej zawiera co roku z Dyrektorem Krajowego Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury, porozumienie w sprawie odbywania przez aplikantów szkolenia z zakresu działania sądownictwa powszechnego i prokuratury, w którym ustala się plan szkolenia mając na uwadze zarówno praktyczne, jak i teoretyczne zapoznanie aplikantów ze sposobem funkcjonowania sądownictwa powszechnego i prokuratury, sposób jego odbywania i czas trwania, a także wysokość wynagrodzenia za przeprowadzenie szkolenia.”;

23) po art. 77 dodaje się art. 77a i 77b w brzmieniu:

„Art. 77a. 1. Minister Sprawiedliwości powołuje każdego roku, w drodze zarządzenia, zespół do przygotowania zestawu pytań testowych oraz zadań na egzamin adwokacki, zwany dalej „zespołem”.

2. W skład zespołu wchodzi:

- 1) czterej adwokaci delegowani przez Naczelną Radę Adwokacką,
- 2) czterej przedstawiciele Ministra Sprawiedliwości
– których wiedza i doświadczenie dają rękojmię prawidłowego przygotowania egzaminu adwokackiego.

3. Pracami zespołu kieruje przewodniczący lub w przypadku jego nieobecności zastępca, powołani przez Ministra Sprawiedliwości spośród osób, o których mowa w ust. 2 pkt 2.

4. Obsługę administracyjno-biurową zespołu zapewnia Minister Sprawiedliwości.

5. Przewodniczącemu i członkom zespołu przysługuje wynagrodzenie.
6. Nie później niż 90 dni przed terminem egzaminu przewodniczący zespołu podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości oraz w Biuletynie Informacji Publicznej ustalony przez zespół większością głosów w obecności wszystkich członków zespołu i zatwierdzony przez Ministra Sprawiedliwości wykaz tytułów aktów prawnych, według stanu prawnego obowiązującego w dniu ogłoszenia, z których wybrane stanowią podstawę opracowania pytań testowych na egzamin adwokacki.
7. Na pierwszą część egzaminu adwokackiego zespół sporządza zestaw 100 pytań w formie testu jednokrotnego wyboru na egzamin adwokacki wraz z wykazem prawidłowych odpowiedzi, w sposób uwzględniający konieczność ich zabezpieczenia przed nieuprawnionym ujawnieniem. Zespół zapewnia zgodność wykazu prawidłowych odpowiedzi z obowiązującym stanem prawnym.
8. Na drugą do piątej części egzaminu adwokackiego zespół sporządza zadania z zakresu prawa karnego, cywilnego, gospodarczego i administracyjnego.
9. Ostateczną treść testu oraz zadań ustala zespół większością głosów w obecności wszystkich członków zespołu.
10. Każda okręgowa rada adwokacka może zgłaszać zespołowi, za pośrednictwem przewodniczącego zespołu, propozycje pytań testowych wraz z wykazem prawidłowych odpowiedzi oraz propozycje zadań.
11. Do wydrukowania i doręczenia zestawów pytań testowych oraz zadań poszczególnym komisjom egzaminacyjnym, o których mowa w art. 78 ust. 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 tej ustawy.
12. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Adwokackiej określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) tryb i sposób działania zespołu,
 - 2) tryb i sposób ustalenia wykazu tytułów aktów prawnych, o którym mowa w ust. 6,
 - 3) tryb i sposób zgłaszania propozycji pytań testowych i prawidłowych odpowiedzi oraz propozycji zadań, przygotowania, przechowywania oraz przekazywania komisjom egzaminacyjnym, o których mowa w art. 78 ust. 1, zestawu pytań testowych wraz z kartą odpowiedzi i wykazu prawidłowych odpowiedzi oraz zadań na egzamin adwokacki,
 - 4) tryb i sposób zapewnienia zgodności wykazu prawidłowych odpowiedzi z obowiązującym stanem prawnym,

- 5) tryb i sposób zapewnienia obsługi administracyjno-biurowej zespołu
 - uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu adwokackiego, w szczególności konieczność zapewnienia zgodności wykazu tytułów aktów prawnych z zakresem przedmiotowym egzaminu adwokackiego oraz konieczność zabezpieczenia pytań i zadań przed ich nieuprawnionym ujawnieniem, oraz
- 6) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków zespołu, uwzględniając nakład ich pracy i zakres obowiązków oraz liczbę kandydatów.

13. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób udzielenia zamówienia, o którym mowa w ust. 11, zapewniając zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców i mając na uwadze konieczność zabezpieczenia pytań testowych oraz zadań przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.

Art. 77b. Do egzaminu adwokackiego może przystąpić osoba, która odbyła aplikację adwokacką i otrzymała zaświadczenie o jej odbyciu, oraz osoba, o której mowa w art. 66 ust. 2.”;

24) art. 78 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 78. 1. Egzamin adwokacki przeprowadzają komisje egzaminacyjne do przeprowadzenia egzaminu adwokackiego, zwane dalej „komisjami egzaminacyjnymi”, w składzie 8 członków, powołane na obszarze właściwości jednej lub kilku okręgowych rad adwokackich. Przepisy art. 75a ust. 1a oraz art. 75e ust. 5 stosuje się odpowiednio.
2. Członków komisji egzaminacyjnych powołuje się spośród specjalistów z dziedzin prawa objętych egzaminem, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię prawidłowego przebiegu egzaminu.
 3. Do składu komisji egzaminacyjnych kandydatów na członków wskazują: Minister Sprawiedliwości – 4 egzaminatorów i 4 zastępców egzaminatorów, Naczelna Rada Adwokacka – 4 adwokatów jako egzaminatorów i 4 adwokatów jako zastępców egzaminatorów.
 4. Minister Sprawiedliwości powołuje, w drodze zarządzenia, komisje egzaminacyjne na obszarze właściwości jednej lub kilku okręgowych rad adwokackich i zastępców egzaminatorów z dziedzin prawa objętych egzaminem, a także wskazuje, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Adwokackiej, przewodniczącego komisji egzaminacyjnej i jego zastępcę.
 5. Komisja egzaminacyjna czuwa nad prawidłowym przebiegiem egzaminu adwokackiego. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej kieruje jej pracami i reprezentuje ją na zewnątrz.
 6. Członek komisji egzaminacyjnej podlega wyłączeniu z prac komisji egzaminacyjnej z przyczyn określonych w art. 75g na czas

przeprowadzania egzaminu adwokackiego. W przypadku konieczności wyłączenia egzaminatora z prac komisji egzaminacyjnej lub zaistnienia przeszkody uniemożliwiającej jego udział w pracach komisji egzaminacyjnej, w skład komisji egzaminacyjnej wchodzi zastępca egzaminatora z danej dziedziny prawa. Niemożność udziału egzaminatora w pracach komisji egzaminacyjnej stwierdza przewodniczący komisji egzaminacyjnej.

7. Członkowie komisji egzaminacyjnych składają oświadczenia, o których mowa w art. 75g ust. 3, w terminie 7 dni po upływie terminu do składania zgłoszenia o dopuszczenie do egzaminu adwokackiego.
8. Egzamin adwokacki przeprowadza się raz w roku w terminie wyznaczonym przez Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Naczelną Radą Adwokacką.
9. W przypadku zaistnienia przeszkody uniemożliwiającej przeprowadzenie egzaminu przez komisję egzaminacyjną w terminie, o którym mowa w ust. 8, Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Adwokackiej wyznacza dodatkowy termin przeprowadzenia egzaminu przez tę komisję egzaminacyjną. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej zawiadamia zdających o dodatkowym terminie egzaminu listem poleconym za poświadczaniem odbioru oraz obwieszcza na tablicy ogłoszeń w siedzibie wyznaczonej okręgowej rady adwokackiej. Przepisy art. 77a ust. 5 i ust. 7–11 stosuje się odpowiednio.
10. Przewodniczącemu i członkom komisji egzaminacyjnej przysługuje zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.
11. Przewodniczącemu i członkowi komisji egzaminacyjnej niebędącemu pracownikiem administracji rządowej przysługuje wynagrodzenie za czynności związane z udziałem w komisji egzaminacyjnej.
12. Właściwa dla siedziby komisji egzaminacyjnej okręgowa rada adwokacka zapewnia obsługę administracyjną i techniczną działalności komisji egzaminacyjnej, w tym przeprowadzanie egzaminu adwokackiego jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.
13. Ze środków przekazanych na zadanie zlecone, o którym mowa w ust. 12, właściwe rady pokrywają koszty przeprowadzenia egzaminu adwokackiego oraz wydatki związane z działalnością komisji egzaminacyjnej.
14. Wydatki związane z działalnością komisji egzaminacyjnej, w tym z przeprowadzaniem egzaminu adwokackiego, oraz wynagrodzenie przewodniczącego i członków komisji egzaminacyjnej pokrywane są z części budżetu państwa, która pozostaje w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości.

15. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Adwokackiej, określi w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji egzaminacyjnych oraz powoływania i odwoływania członków komisji egzaminacyjnych,
- 2) rodzaj dokumentów, o których mowa w art. 78a ust. 4 pkt 3 i 5–9,
- 3) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji egzaminacyjnych, uwzględniając liczbę osób przystępujących do egzaminu, zakres i nakład ich pracy w zorganizowaniu i w przebiegu egzaminu adwokackiego oraz tryb wypłacania tego wynagrodzenia,
- 4) szczegółowy tryb i sposób przeprowadzania egzaminu adwokackiego, w szczególności:
 - a) sposób działania komisji egzaminacyjnych,
 - b) czas trwania poszczególnych części egzaminu adwokackiego,
 - c) sposób zorganizowania obsługi administracyjnej i technicznej komisji egzaminacyjnych przez okręgowe rady adwokackie, w tym przekazywania środków, sprawowania nadzoru nad ich wydatkowaniem i rozliczania wydatków związanych z tą obsługą– uwzględniając konieczność prawidłowego, terminowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu, zapewnienia zachowania bezstronności pracy komisji egzaminacyjnych oraz konieczność uzyskania informacji niezbędnych do prawidłowego przeprowadzenia egzaminu adwokackiego.”;

25) art. 78a otrzymuje brzmienie:

„Art. 78a. 1. W terminie do dnia 31 maja każdego roku Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Naczelną Radą Adwokacką zamieszcza w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim i w Biuletynie Informacji Publicznej ogłoszenie o egzaminie adwokackim, w którym podaje w szczególności:

- 1) termin złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu adwokackiego, zwanego dalej „wnioskiem”,
 - 2) właściwość miejscową każdej z komisji egzaminacyjnych i adres jej siedziby,
 - 3) termin przeprowadzenia każdej części egzaminu adwokackiego,
 - 4) wysokość opłaty za egzamin adwokacki.
2. Aplikanci adwokaccy składają wniosek do komisji egzaminacyjnej na obszarze właściwości okręgowej rady adwokackiej, w której odbyli aplikację adwokacką. Osoby uprawnione do przystą-

pienia do egzaminu adwokackiego bez odbycia aplikacji składają wnioski do komisji egzaminacyjnej na obszarze właściwości okręgowej rady adwokackiej właściwej ze względu na ich miejsce zamieszkania. Okręgowe rady adwokackie każdego roku, w terminie 7 dni od dnia zakończenia aplikacji, przekazują właściwej terytorialnie komisji egzaminacyjnej oraz Ministrowi Sprawiedliwości listę osób, które odbyły aplikację adwokacką.

3. Osoby, które odbyły aplikację adwokacką, dołączają do wniosku zaświadczenie o odbyciu aplikacji adwokackiej oraz oryginał dowodu uiszczenia opłaty za egzamin adwokacki.
4. Osoby uprawnione do przystąpienia do egzaminu adwokackiego bez odbycia aplikacji dołączają do wniosku odpowiednio:
 - 1) kwestionariusz osobowy,
 - 2) życiorys,
 - 3) dokument zaświadczący uzyskanie stopnia naukowego doktora nauk prawnych,
 - 4) oryginał dyplomu ukończenia wyższych studiów prawnych w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskania tytułu magistra lub zagranicznych studiów prawnych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej albo jego urzędowy odpis albo poświadczoną notarialnie kopię oryginału lub urzędowego odpisu dyplomu,
 - 5) dokumenty zaświadczące co najmniej 5-letni okres zatrudnienia, o którym mowa w art. 66 ust. 2 pkt 2, na stanowiskach referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta sędziego lub asystenta prokuratora,
 - 6) dokumenty zaświadczące co najmniej 5-letni okres zatrudnienia lub wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego na podstawie umów cywilnoprawnych w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 4a ust. 1, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych,
 - 7) dokumenty zaświadczące co najmniej 5-letni okres zatrudnienia w urzędach organów władzy publicznej i wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów, w tym zaświadczenie kierownika urzędu,
 - 8) dokumenty zaświadczące o zdaniu egzaminu sędziowskiego, prokuratorskiego lub notarialnego,
 - 9) dokumenty potwierdzające zatrudnienie na stanowisku radcy lub starszego radcy Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa,

- 10) informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego, opatrzoną datą nie wcześniejszą niż miesiąc przed złożeniem wniosku,
- 11) oryginał dowodu uiszczenia opłaty za egzamin adwokacki,
- 12) 3 zdjęcia zgodnie z wymaganiami obowiązującymi przy wydawaniu dowodów osobistych.

5. Osoby, o których mowa w:

- 1) ust. 3 – składają wniosek najpóźniej w terminie 21 dni,
- 2) ust. 4 – składają wniosek najpóźniej w terminie 45 dni
– przed dniem rozpoczęcia egzaminu adwokackiego. Przepisy art. 75c ust. 4–9 stosuje się odpowiednio.”;

26) art. 78b:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kandydat uiszcza opłatę za egzamin adwokacki, która stanowi dochód budżetu państwa.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku wydania postanowienia o pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania, wydania decyzji odmawiającej dopuszczenia do udziału w egzaminie adwokackim albo złożenia nie później niż 14 dni przed terminem egzaminu adwokackiego pisemnego oświadczenia kandydata o odstąpieniu od udziału w egzaminie adwokackim, dwie trzecie uiszczonej opłaty podlega zwrotowi na pisemny wniosek kandydata złożony przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej w terminie 30 dni od dnia złożenia tego wniosku.”;

27) art. 78d–78i otrzymują brzmienie:

„Art. 78d. 1. Egzamin adwokacki polega na sprawdzeniu przygotowania prawniczego osoby przystępującej do egzaminu adwokackiego, zwanej dalej „zdającym”, do samodzielnego i należytego wykonywania zawodu adwokata, w tym wiedzy z zakresu prawa i umiejętności jej praktycznego zastosowania z zakresu: materialnego i procesowego prawa karnego, materialnego i procesowego prawa wykroczeń, prawa karnego skarbowego, materialnego i procesowego prawa cywilnego, prawa rodzinnego i opiekuńczego, prawa gospodarczego, spółek prawa handlowego, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, materialnego i procesowego prawa administracyjnego, postępowania sądowoadministracyjnego, prawa Unii Europejskiej, prawa konstytucyjnego oraz prawa o ustroju sądów i prokuratur, samorządu adwokackiego i innych organów ochrony prawnej działających w Rzeczypospolitej Polskiej oraz warunków wykonywania zawodu adwokata i etyki tego zawodu.

2. Egzamin adwokacki składa się z pięciu części pisemnych.

3. Pierwsza część egzaminu adwokackiego polega na rozwiązaniu testu składającego się z zestawu 100 pytań zawierających po trzy propozycje odpowiedzi, z których tylko jedna jest prawidłowa

oraz z karty odpowiedzi. Zdający może wybrać tylko jedną odpowiedź, którą zaznacza na karcie odpowiedzi. Za każdą prawidłową odpowiedź zdający uzyskuje 1 punkt.

4. Prawidłowość odpowiedzi ocenia się według stanu prawnego obowiązującego w dniu egzaminu adwokackiego.
5. Druga część egzaminu adwokackiego polega na rozwiązaniu zadania z zakresu prawa karnego polegającego na przygotowaniu aktu oskarżenia lub apelacji, albo w przypadku uznania, iż brak jest podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o opracowane na potrzeby egzaminu akta lub przedstawiony stan faktyczny.
6. Trzecia część egzaminu adwokackiego polega na rozwiązaniu zadania z zakresu prawa cywilnego polegającego na przygotowaniu pozwu lub wniosku albo apelacji, albo w przypadku uznania, iż brak jest podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o opracowane na potrzeby egzaminu akta lub przedstawiony stan faktyczny.
7. Czwarta część egzaminu adwokackiego polega na rozwiązaniu zadania z zakresu prawa gospodarczego polegającego na przygotowaniu umowy albo pozwu lub wniosku albo apelacji, albo w przypadku uznania, iż brak jest podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o opracowane na potrzeby egzaminu akta lub przedstawiony stan faktyczny.
8. Piąta część egzaminu adwokackiego polega na rozwiązaniu zadania z zakresu prawa administracyjnego polegającego na przygotowaniu skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego lub skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego albo w przypadku uznania, iż brak jest podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o opracowane na potrzeby egzaminu akta lub przedstawiony stan faktyczny.
9. Egzaminatorzy dokonują oceny za część pierwszą egzaminu adwokackiego przy zastosowaniu następującej skali ocen:
 - 1) oceny pozytywne:
 - a) celująca (6) – 95 – 100 punktów,
 - b) bardzo dobra (5) – 85 – 94 punktów,
 - c) dobra (4) – 75 – 84 punktów,
 - d) dostateczna (3) – 60 – 74 punktów,
 - 2) ocena negatywna – niedostateczna (2) – 0 – 59 punktów.
10. Egzaminatorzy dokonują oceny za część drugą do piątej egzaminu adwokackiego przy zastosowaniu następującej skali ocen:
 - 1) oceny pozytywne:
 - a) celująca (6),
 - b) bardzo dobra (5),
 - c) dobra (4),

d) dostateczna (3),

2) ocena negatywna – niedostateczna (2).

11. Podczas egzaminu adwokackiego zdający nie może posiadać urządzeń służących do przekazu lub odbioru informacji.
12. Podczas rozwiązywania zadań z części drugiej do piątej egzaminu adwokackiego zdający może korzystać z tekstów aktów prawnych i komentarzy oraz orzecznictwa.
13. Przepisy art. 75h ust. 1, 2 i 4 stosuje się odpowiednio.

- Art. 78e. 1. Test z pierwszej części egzaminu adwokackiego sprawdzają niezależnie od siebie dwaj egzaminatorzy wyznaczeni przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, jeden spośród wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości, drugi spośród wskazanych przez Naczelną Radę Adwokacką.
2. Oceny rozwiązania każdego z zadań z części drugiej do piątej egzaminu adwokackiego dokonują niezależnie od siebie dwaj egzaminatorzy z dziedzin prawa, których dotyczy praca pisemna, jeden spośród wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości, drugi spośród wskazanych przez Naczelną Radę Adwokacką biorąc pod uwagę w szczególności zachowanie wymogów formalnych, właściwość zastosowanych przepisów prawa i umiejętność ich interpretacji, poprawność zaproponowanego przez zdającego sposobu rozstrzygnięcia problemu z uwzględnieniem interesu strony, którą zgodnie z zadaniem reprezentuje.
 3. Każdy z egzaminatorów sprawdzających pracę pisemną wystawia ocenę cząstkową i sporządza pisemne uzasadnienie wystawionej oceny cząstkowej i przekazuje je niezwłocznie przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej, który załącza wszystkie uzasadnienia ocen cząstkowych dotyczące prac zdającego do protokołu z przebiegu egzaminu adwokackiego.
 4. Ostateczną ocenę z pracy pisemnej z danego zadania z części drugiej do piątej egzaminu adwokackiego stanowi średnia ocen cząstkowych przyznanych przez każdego z egzaminatorów, przy czym:
 - 1) oceny pozytywne to:
 - a) celująca – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi od 5,51 do 6,00,
 - b) bardzo dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi od 4,51 do 5,50,
 - c) dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi od 3,51 do 4,50,
 - d) dostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi od 3,00 do 3,50,
 - 2) ocena negatywna – niedostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi poniżej 3,00.

5. Jeżeli przynajmniej dwie oceny częściowe prac pisemnych zdającego z zadań z części od drugiej do piątej są negatywne, a średnia arytmetyczna, o której mowa w ust. 4, wskazuje na pozytywną ostateczną ocenę tych prac, komisja egzaminacyjna:

- 1) odstępuje od wystawienia ostatecznych ocen z tych prac oraz
- 2) przekazuje komisji egzaminacyjnej II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości, o której mowa w art. 78h, prace pisemne zdającego oraz ich oceny częściowe, wraz z uzasadnieniami, w celu ustalenia ostatecznych ocen tych prac.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, komisja egzaminacyjna II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości stosuje odpowiednio przepisy art. 78f ust. 1 i 2 oraz art. 78h ust. 11.

Art. 78f. 1. Pozytywny wynik z egzaminu adwokackiego otrzymuje zdający, który z każdej części egzaminu adwokackiego otrzymał ocenę pozytywną.

2. Komisja egzaminacyjna podejmuje uchwałę o wyniku egzaminu adwokackiego większością głosów w obecności wszystkich członków komisji egzaminacyjnej. Komisja egzaminacyjna wydaje zdającemu uchwałę, a jej odpis przesyła Ministrowi Sprawiedliwości, Prezesowi Naczelnej Rady Adwokackiej oraz dołącza do akt osobowych zdającego.

3. Minister Sprawiedliwości publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej imiona i nazwisko osób, które uzyskały pozytywny wynik z egzaminu adwokackiego oraz imiona ich rodziców.

Art. 78g. 1. Z przebiegu egzaminu adwokackiego sporządza się niezwłocznie protokół, który podpisują członkowie komisji egzaminacyjnej uczestniczący w egzaminie adwokackim. Członkowie komisji egzaminacyjnej mogą zgłaszać uwagi do protokołu.

2. Dokumentację związaną z przeprowadzeniem egzaminu, po jego zakończeniu, przewodniczący komisji egzaminacyjnej przekazuje właściwej okręgowej radzie adwokackiej, z czego sporządza się protokół. Kopię protokołu z przebiegu egzaminu oraz kopię protokołu z przekazania dokumentacji przewodniczący komisji egzaminacyjnej przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości w terminie 7 dni od dnia sporządzenia.

Art. 78h. 1. Od uchwały o wyniku egzaminu adwokackiego zdającemu przysługuje odwołanie do komisji egzaminacyjnej II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości w terminie 14 dni od dnia otrzymania uchwały, o której mowa w art. 78f ust. 2.

2. Minister Sprawiedliwości powołuje, w drodze zarządzenia, komisję egzaminacyjną II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości, zwaną dalej „komisją odwoławczą”, w składzie 9 członków.

3. Do składu komisji odwoławczej kandydatów na członków wskazują:

- 1) Minister Sprawiedliwości – 5 członków, spośród których wyznacza przewodniczącego,

- 2) Naczelna Rada Adwokacka – 4 członków – spośród osób, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię rzetelnego rozpoznania odwołań.
4. Przewodniczącemu i członkom komisji odwoławczej za udział w jej pracach przysługuje wynagrodzenie.
5. Przepisy art. 75e ust. 5, 7 i 11, art. 75f ust. 1, ust. 2 pkt 1, 2, 4, 5, ust. 3 stosuje się odpowiednio.
6. W przypadku wygaśnięcia członkostwa w komisji odwoławczej lub odwołania członka z komisji odwoławczej, Minister Sprawiedliwości niezwłocznie powołuje nowego członka komisji odwoławczej. W przypadku członka, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, Naczelna Rada Adwokacka w terminie określonym przez Ministra Sprawiedliwości wskazuje nowego kandydata na członka komisji odwoławczej.
7. Członek komisji odwoławczej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie z przyczyn wskazanych w art. 75g ust. 1. Przepis art. 75g ust. 2 stosuje się.
8. Członkowie komisji odwoławczej przed przystąpieniem do rozpatrywania sprawy składają pisemne oświadczenia, iż nie pozostają z osobą, której dotyczy sprawa, w stosunku, o którym mowa w art. 75g ust. 1.
9. Do zadań komisji odwoławczej należy rozpatrywanie odwołań od wyników egzaminu adwokackiego.
10. Uchwały są podejmowane większością 2/3 głosów w obecności wszystkich członków komisji odwoławczej.
11. Od uchwały komisji odwoławczej służy skarga do sądu administracyjnego.
12. Do postępowania przed komisją odwoławczą stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.
13. Obsługę administracyjno-biurową komisji odwoławczej zapewnia Minister Sprawiedliwości.
14. Minister Sprawiedliwości określi w drodze rozporządzenia:
 - 1) tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji odwoławczej,
 - 2) termin powołania komisji odwoławczej,
 - 3) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji odwoławczej, uwzględniając zakres i nakład ich pracy oraz tryb jego wypłacania,
 - 4) tryb i sposób działania komisji odwoławczej,
 - 5) sposób zapewnienia obsługi administracyjno-biurowej komisji odwoławczej– uwzględniając konieczność prawidłowego i terminowego rozpoznawania odwołań oraz zapewnienia zachowania bezstronności pracy członków komisji odwoławczej.”;

Art. 78i. W przypadku nieuzyskania pozytywnego wyniku z egzaminu adwokackiego, zdający może przystępować do kolejnych egzaminów adwokackich, z tym że egzamin ten zdaje w całości.”;

28) w art. 79:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do skreślenia aplikanta adwokackiego z listy aplikantów stosuje się odpowiednio przepisy art. 68 ust. 5, 6 i 7.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Od uchwały Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej w sprawie skreślenia z listy aplikantów adwokackich służy skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały.”;

29) art. 95n otrzymuje brzmienie:

„Art. 95n. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym dziale stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.”.

Art. 2.

W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 24:

a) w ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) odbył w Rzeczypospolitej Polskiej aplikację radcowską i złożył egzamin radcowski, z zastrzeżeniem art. 25 ust. 1 i 2.”,

b) ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, osoba ubiegająca się o wpis obowiązana jest dołączyć:

1) informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego opatrzoną datą nie wcześniejszą niż miesiąc przed złożeniem wniosku,

2) oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425, z późn. zm.⁶⁾), albo informację, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy, w przypadku osób urodzonych przed dniem 1 sierpnia 1972 r.,

3) umowy o pracę wraz z dokumentami określającymi zakres obowiązków lub zaświadczeniami od pracodawcy określającymi za-

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 78, poz. 717, Nr 126, poz. 1069 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152, z 2004 r. Nr 34, poz. 303, Nr 62, poz. 577 i Nr 202, poz. 2067, z 2005 r. Nr 163, poz. 1361 i Nr 169, poz. 1417, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 206, poz. 1522 i Nr 218, poz. 1592 oraz z 2007 r. Nr 80, poz. 540, Nr 85, poz. 571 i Nr 99, poz. 664.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 83, poz. 561, Nr 85, poz. 571, Nr 115, poz. 789, Nr 165, poz. 1171 i Nr 176, poz. 1242.

kres obowiązków, lub umowy cywilnoprawne wraz z oświadczeniem o złożeniu deklaracji do właściwego urzędu skarbowego oraz zapłaceniu podatku wynikającego z tytułu tych umów – w przypadku osób, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 4 i 5,

- 4) dokument zaświadczający uzyskanie stopnia naukowego doktora nauk prawnych – w przypadku osób, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 5,
- 5) zaświadczenie adwokata lub radcy prawnego, z którego wynikać będzie, iż osoba ubiegająca się o wpis wykonywała wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego – w przypadku osób, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 4 lit. b i pkt 5 lit. b.”;

2) art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Art. 25. 1. Wymogu odbycia aplikacji radcowskiej i złożenia egzaminu radcowskiego nie stosuje się do:

- 1) profesorów i doktorów habilitowanych nauk prawnych,
- 2) osób, które co najmniej trzy lata zajmowały stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa,
- 3) osób, które zajmowały stanowisko sędziego, prokuratora lub wykonywały zawód adwokata albo notariusza,
- 4) osób, które zdały egzamin sędziowski lub prokuratorski po dniu 1 stycznia 1991 r. oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę radców prawnych, łącznie przez okres co najmniej 3 lat:
 - a) zajmowały stanowisko asesora sądowego, asesora prokuratorskiego, referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, aplikanta sądowego, aplikanta prokuratorskiego, aplikanta sądowno-prokuratorskiego, asystenta sędziego, asystenta prokuratora lub
 - b) wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1058, z późn. zm.⁷⁾), lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 8 ust. 1,

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 78, poz. 717, Nr 126, poz. 1069 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152, z 2004 r. Nr 34, poz. 303, Nr 62, poz. 577 i Nr 202, poz. 2067, z 2005 r. Nr 163, poz. 1361 i Nr 169, poz. 1417, z 2006 r. Nr 75, poz. 529 i Nr 218, poz. 1592 oraz z 2007 r. Nr 80, poz. 540, Nr 85, poz. 571 i Nr 99, poz. 664.

- 5) osób, które posiadają stopień naukowy doktora nauk prawnych oraz w okresie 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis na listę radców prawnych, łącznie przez okres co najmniej 3 lat:
 - a) zajmowały stanowisko referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, aplikanta sądowego, aplikanta prokuratorskiego, aplikanta sądowno-prokuratorskiego, asystenta sędziego, asystenta prokuratora lub
 - b) wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej w kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o advokaturze, lub kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 8 ust. 1.
2. Do egzaminu radcowskiego składanego przed komisją, o której mowa w art. 36¹, bez odbycia aplikacji radcowskiej mogą przystąpić:
 - 1) doktorzy nauk prawnych,
 - 2) osoby, które przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 8 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu zatrudnione były na stanowisku referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta sędziego lub asystenta prokuratora,
 - 3) osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawnych przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 10 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej przez radcę prawnego lub adwokata w kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 8 ust. 1, lub kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o advokaturze, na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej,
 - 4) osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawnych przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 10 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów,
 - 5) osoby, które zdały egzamin sędziowski, prokuratorski lub notarialny,

6) osoby, które zajmują stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa.

3. Osoby, o których mowa w ust. 2, muszą spełniać wymagania przewidziane w art. 24 ust. 1 pkt 1, 3–5.

4. W przypadku wykonywania pracy w niepełnym wymiarze okresy, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5 oraz w ust. 2 pkt 2–4, podlegają proporcjonalnemu wydłużeniu.

5. Do okresów, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5, w przypadku aplikacji sądowej pozaetatowej lub aplikacji prokuratorskiej pozaetatowej zalicza się proporcjonalnie okres trwania tych aplikacji przyjmując, że za każdy miesiąc odbywania aplikacji zalicza się 1/4 miesiąca”;

3) art. 31¹ otrzymuje brzmienie:

„Art. 31¹. 1. Rada okręgowej izby radców prawnych przesyła wraz z aktami osobowymi do Ministra Sprawiedliwości w terminie 30 dni każdą uchwałę o wpisie na listę radców prawnych oraz każdą uchwałę o wpisie na listę aplikantów radcowskich. Rada okręgowej izby radców prawnych w terminie 30 dni zawiadamia Ministra Sprawiedliwości o każdej uchwale o odmowie wpisu na listę radców prawnych oraz o każdej uchwale o odmowie wpisu na listę aplikantów radcowskich.

2. Jeżeli zawarty w aktach osobowych wniosek o wpis nie zawiera wszystkich wymaganych informacji lub dokumentów, Minister Sprawiedliwości zwraca uchwałę wraz z aktami osobowymi kandydata do właściwej rady okręgowej izby radców prawnych w celu uzupełnienia.”;

4) po art. 31¹ dodaje się art. 31² w brzmieniu:

„Art. 31². 1. Wpis na listę radców prawnych lub aplikantów radcowskich uważa się za dokonany, jeżeli Minister Sprawiedliwości nie podpisze sprzeciwu od wpisu w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały wraz z aktami osobowymi kandydata. W przypadku, o którym mowa w art. 31¹ ust. 2, bieg tego terminu liczy się wówczas od dnia ponownego doręczenia uchwały wraz z aktami osobowymi. Minister Sprawiedliwości wyraża sprzeciw w formie decyzji administracyjnej.

2. Decyzja Ministra Sprawiedliwości może być zaskarżona do sądu administracyjnego przez zainteresowanego lub organ samorządu w terminie 30 dni od dnia doręczenia tej decyzji.

3. Niezwłocznie po dokonaniu wpisu na listę aplikantów radcowskich rada okręgowej izby radców prawnych wyznacza aplikantowi termin ślubowania. Przepisy art. 27 stosuje się odpowiednio.”;

5) w art. 32:

a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

- „2. Aplikacja radcowska rozpoczyna się 1 stycznia każdego roku i trwa trzy lata.
3. Aplikację radcowską odbywa się w kancelarii radcy prawnego, w spółce radców prawnych lub radców prawnych i adwokatów lub w jednostkach organizacyjnych.”,
- b) dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
- „3a. Aplikanci odbywają w trakcie pierwszego roku aplikacji szkolenie z zakresu działania sądownictwa powszechnego i prokuratury. Prezes Krajowej Rady Radców Prawnych zawiera co roku z Dyrektorem Krajowego Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury, porozumienie w sprawie odbywania przez aplikantów szkolenia z zakresu działania sądownictwa powszechnego i prokuratury, w którym ustala się plan szkolenia mając na uwadze zarówno praktyczne, jak i teoretyczne zapoznanie aplikantów ze sposobem funkcjonowania sądownictwa powszechnego i prokuratury, sposób jego odbywania i czas trwania, a także wysokość wynagrodzenia za przeprowadzenie szkolenia.”;
- 6) w art. 33:
- a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Wpis na listę aplikantów radcowskich następuje na podstawie uchwały rady okręgowej izby radców prawnych właściwej ze względu na miejsce złożenia zgłoszenia, o którym mowa w art. 33³ ust. 2. Uzyskanie przez kandydata pozytywnego wyniku z egzaminu wstępnego uprawnia go do złożenia wniosku o wpis na listę aplikantów radcowskich w ciągu 2 lat od dnia doręczenia uchwały o wyniku egzaminu wstępnego.”,
- b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
- „5. Do aplikantów radcowskich oraz do postępowania o wpis na listę aplikantów radcowskich przepisy art. 3 ust. 3–5, art. 11, art. 12 ust. 1, art. 23, art. 24 ust. 1 pkt 1, 3–5, ust. 2a pkt 1 i ust. 2c oraz art. 31¹ stosuje się odpowiednio.”,
- c) po ust. 5 dodaje się ust. 6–9 w brzmieniu:
- „6. Rada okręgowej izby radców prawnych podejmuje uchwałę w sprawie wpisu na listę aplikantów radcowskich w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku.
7. Od uchwały, o której mowa w ust. 6, służy odwołanie do Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
8. Od ostatecznej uchwały odmawiającej wpisu na listę aplikantów radcowskich zainteresowanemu służy skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały.
9. W przypadku niepodjęcia uchwały przez radę okręgowej izby radców prawnych w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o wpis na listę aplikantów radcowskich lub niepodjęcia uchwały przez Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych w terminie 30 dni od dnia doręczenia

odwołania zainteresowanemu służy skarga na bezczynność do sądu administracyjnego.”;

7) w art. 33¹:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Egzamin wstępny przeprowadzają komisje egzaminacyjne do spraw aplikacji radcowskiej przy Ministrze Sprawiedliwości, powołane w drodze zarządzenia, zwane dalej „komisjami kwalifikacyjnymi”. Właściwość komisji kwalifikacyjnej obejmuje obszar właściwości jednej lub kilku okręgowych izb radców prawnych.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Minister Sprawiedliwości, nie później niż 21 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu wstępnego, może powołać na obszarze właściwości okręgowej izby radców prawnych więcej niż jedną komisję kwalifikacyjną do przeprowadzenia egzaminu, jeżeli przemawiają za tym względy organizacyjne, a w szczególności duża liczba kandydatów przystępujących do egzaminu. Przepisu art. 33⁵ ust. 5 nie stosuje się.”,

c) ust. 3–5 otrzymują brzmienie:

„3. Egzamin wstępny polega na sprawdzeniu wiedzy kandydata na aplikanta radcowskiego, zwanego dalej „kandydatem”, z zakresu: materialnego i procesowego prawa karnego, materialnego i procesowego prawa wykroczeń, prawa karnego skarbowego, materialnego i procesowego prawa cywilnego, prawa rodzinnego i opiekuńczego, prawa gospodarczego, spółek prawa handlowego, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, materialnego i procesowego prawa administracyjnego, postępowania sądownoadministracyjnego, prawa Unii Europejskiej, prawa konstytucyjnego oraz prawa o ustroju sądów i prokuratur, samorządu adwokackiego, radcowskiego i innych organów ochrony prawnej działających w Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Egzamin wstępny na aplikację radcowską i adwokacką przeprowadza się raz w roku w terminie wskazanym przez Ministra Sprawiedliwości.

5. W przypadku zaistnienia przeszkody uniemożliwiającej przeprowadzenie egzaminu wstępnego przez daną komisję kwalifikacyjną w terminie, o którym mowa w ust. 4, Minister Sprawiedliwości wyznacza dodatkowy termin przeprowadzenia egzaminu wstępnego przez tę komisję kwalifikacyjną, o którym przewodniczący komisji kwalifikacyjnej zawiadamia kandydatów listem poleconym oraz obwieszcza na tablicy ogłoszeń w siedzibie wyznaczonej okręgowej izby radców prawnych. Przepis art. 75b ust. 5, 7–11 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze stosuje się odpowiednio, z wyłączeniem terminu, o którym mowa w art. 75b ust. 9 tej ustawy.”;

8) art. 33² otrzymuje brzmienie:

„Art. 33². Do przygotowania pytań testowych na egzamin wstępny dla kandydatów na aplikację radcowską oraz wydrukowania i doręczenia pytań testowych poszczególnym komisjom kwalifikacyjnym stosuje się art. 75b ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze.”;

9) w art. 33³:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. W terminie do dnia 30 czerwca każdego roku Minister Sprawiedliwości zamieszcza w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim i Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z późn. zm.⁸⁾), zwanym dalej „Biuletynem Informacji Publicznej”, ogłoszenie o egzaminie wstępnym, w którym podaje w szczególności:

- 1) termin złożenia zgłoszenia o przystąpieniu do egzaminu wstępnego na aplikację radcowską, zwanego dalej „zgłoszeniem”,
- 2) właściwość miejscową każdej z komisji kwalifikacyjnych i adres jej siedziby,
- 3) termin przeprowadzenia egzaminu wstępnego,
- 4) wysokość opłaty za egzamin wstępny, o której mowa w art. 33⁴ ust. 1.

2. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, powinno zawierać:

- 1) wniosek o dopuszczenie do egzaminu wstępnego,
- 2) kwestionariusz osobowy,
- 3) życiorys,
- 4) oryginał albo urzędowy odpis dyplomu, albo poświadczoną notarialnie kopię oryginału lub urzędowego odpisu dyplomu ukończenia wyższych studiów prawniczych w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskania tytułu magistra lub zagranicznych studiów prawniczych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej, albo zaświadczenie o zdaniu egzaminu magisterskiego,
- 5) informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego opatrzoną datą nie wcześniejszą niż miesiąc przed złożeniem zgłoszenia,
- 6) oryginał dowodu uiszczenia opłaty za egzamin wstępny,
- 7) 3 zdjęcia zgodnie z wymaganiami obowiązującymi przy wydawaniu dowodów osobistych.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Zamiast oryginału albo urzędowego odpisu dyplomu albo poświadczonej notarialnie kopii oryginału lub urzędowego odpisu dyplomu ukończenia wyższych studiów prawniczych w Rzeczypospolitej Polskiej albo zaświadczenia o zdaniu egzaminu magisterskiego można również złożyć zaświadczenie, z którego wynika, iż kandydat zdał wszystkie egzaminy i odbył praktyki przewidziane w planie wyższych studiów prawniczych oraz ma wyznaczony termin egzaminu magisterskiego. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu wstępnego takiego kandydata jest złożenie przez niego w siedzibie komisji kwalifikacyjnej nie

⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565 i Nr 132, poz. 1110.

później niż 7 dni przed terminem egzaminu wstępnego oryginału albo urzędowego odpisu dyplomu albo poświadczonej notarialnie kopii oryginału lub urzędowego odpisu dyplomu lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu magisterskiego.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zgłoszenie powinno być złożone przez kandydata najpóźniej 45 dni przed dniem rozpoczęcia egzaminu wstępnego do komisji kwalifikacyjnej. Termin do złożenia zgłoszenia nie podlega przywróceniu.”,

d) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Jeżeli kandydat nie uzupełni braków formalnych zgłoszenia zgodnie z ust. 4 lub nie spełni warunku, o którym mowa w ust. 2a, zgłoszenie pozostawia się bez rozpoznania. O pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania przewodniczący komisji kwalifikacyjnej orzeka postanowieniem i zawiadamia kandydata listem poleconym za poświadczaniem odbioru. Na postanowienie przysługuje zażalenie do Ministra Sprawiedliwości. Jeżeli zażalenie jest uzasadnione, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej może, nie przysyłając akt Ministrowi Sprawiedliwości, uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę rozpoznać na nowo.”;

10) w art. 33⁴:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kandydat uiszcza opłatę za egzamin wstępny, która stanowi dochód budżetu państwa.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku wydania postanowienia o pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania, wydania decyzji odmawiającej dopuszczenia do udziału w egzaminie wstępnym albo złożenia nie później niż 14 dni przed terminem egzaminu wstępnego pisemnego oświadczenia kandydata o odstąpieniu od udziału w egzaminie wstępnym, dwie trzecie uiszczonej opłaty podlega zwrotowi na pisemny wniosek kandydata złożony przewodniczącemu komisji kwalifikacyjnej w terminie 30 dni od dnia złożenia tego wniosku.”;

11) w art. 33⁵:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister Sprawiedliwości wyznacza przewodniczącego komisji kwalifikacyjnej i jego zastępcę spośród swoich przedstawicieli. Podczas nieobecności przewodniczącego zastępcą przewodniczącego jest upoważniony do podejmowania jego czynności.”,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Komisja kwalifikacyjna czuwa nad prawidłowym przebiegiem egzaminu wstępnego. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej kieruje jej pracami i reprezentuje ją na zewnątrz.”,

c) ust. 7–12 otrzymują brzmienie:

„7. Przewodniczącemu i członkom komisji kwalifikacyjnej przysługuje zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepi-

sach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

8. Przewodniczącemu i członkowi komisji kwalifikacyjnej niebędącemu pracownikiem administracji rządowej przysługuje wynagrodzenie za czynności związane z udziałem w komisji kwalifikacyjnej.
9. Właściwa dla siedziby komisji kwalifikacyjnej rada okręgowej izby radców prawnych zapewnia obsługę administracyjną i techniczną działalności komisji, w tym przeprowadzanie egzaminu wstępnego jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.
10. Ze środków przekazanych na zadanie zlecone, o którym mowa w ust. 9, właściwe rady pokrywają koszty przeprowadzenia egzaminu wstępnego oraz wydatki związane z działalnością komisji kwalifikacyjnej.
11. Wydatki związane z działalnością komisji kwalifikacyjnej, w tym z przeprowadzaniem egzaminu wstępnego, oraz wynagrodzenie członków komisji kwalifikacyjnej pokrywane są z części budżetu państwa, która pozostaje w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości.
12. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych, określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji kwalifikacyjnej oraz powoływania i odwoływania członków komisji kwalifikacyjnej,
 - 2) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji kwalifikacyjnej, uwzględniając liczbę osób, które złożyły zgłoszenie o przystąpieniu do egzaminu wstępnego, zakres i nakład ich pracy w zorganizowaniu i w przebiegu egzaminu wstępnego oraz tryb wypłacania tego wynagrodzenia,
 - 3) szczegółowy tryb i sposób przeprowadzania egzaminu wstępnego, w szczególności:
 - a) sposób działania komisji kwalifikacyjnej,
 - b) sposób zorganizowania obsługi administracyjnej i technicznej komisji kwalifikacyjnej przez rady okręgowych izb radców prawnych, w tym przekazywania środków, sprawowania nadzoru nad ich wydatkowaniem i rozliczania wydatków związanych z tą obsługą– uwzględniając konieczność prawidłowego, terminowego i efektywnego przeprowadzenia naboru na aplikację i przebiegu egzaminu wstępnego oraz zapewnienia zachowania bezstronności pracy komisji kwalifikacyjnej.”;

12) w art. 33⁶ uchyla się ust. 6;

13) w art. 33⁷ w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

- „4) osoba pozostająca wobec niego w stosunku osobistym innego rodzaju, który mógłby wywoływać wątpliwości co do bezstronności członka komisji kwalifikacyjnej.”;

14) w art. 33⁸:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Nieobecność kandydata podczas egzaminu wstępnego oraz stawienie się na egzamin wstępny po jego rozpoczęciu, bez względu na przyczynę, uważa się za odstąpienie od udziału w egzaminie wstępnym.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 4-6 w brzmieniu:

„4. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej wyklucza z egzaminu wstępnego kandydata, który podczas egzaminu wstępnego korzystał z pomocy innej osoby, posługiwał się niedozwolonymi materiałami lub urządzeniami, pomagał pozostałym kandydatom lub w inny sposób zakłócał przebieg egzaminu wstępnego.

5. Wykluczenie, o którym mowa w ust. 4, następuje w drodze postanowienia, na które nie przysługuje zażalenie.

6. Postanowienie o wykluczeniu stanowi podstawę do wydania przez komisję kwalifikacyjną uchwały o negatywnym wyniku z egzaminu wstępnego.”;

15) w art. 33⁹:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Egzamin wstępny polega na rozwiązaniu testu składającego się z zestawu 150 pytań zawierających po trzy propozycje odpowiedzi, z których tylko jedna jest prawidłowa, oraz z karty odpowiedzi. Kandydat może wybrać tylko jedną odpowiedź, którą zaznacza na karcie odpowiedzi stanowiącej integralną część testu. Za każdą prawidłową odpowiedź kandydat uzyskuje 1 punkt.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Prawidłowość odpowiedzi ocenia się według stanu prawnego obowiązującego w dniu egzaminu wstępnego.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Pozytywny wynik z egzaminu wstępnego otrzymuje kandydat, który uzyskał z testu co najmniej 100 punktów.”,

d) po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Dokumentację związaną z przeprowadzeniem egzaminu wstępnego, po jego zakończeniu, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej przekazuje właściwej radzie okręgowej izby radców prawnych, z czego sporządza się protokół. Kopię protokołu przewodniczący komisji kwalifikacyjnej przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości w terminie 7 dni od dnia sporządzenia.”;

16) art. 33¹⁰ otrzymuje brzmienie:

„Art. 33¹⁰. 1. Po przeprowadzeniu egzaminu wstępnego komisja kwalifikacyjna ustala wynik kandydata w drodze uchwały i doręcza odpis uchwały kandydatowi i Ministrowi Sprawiedliwości.

2. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej niezwłocznie ogłasza wyniki egzaminu wstępnego.

3. W terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały komisji kwalifikacyjnej ustalającej wynik egzaminu wstępnego, kandydatowi służy odwołanie do Ministra Sprawiedliwości. Minister Sprawiedliwości rozstrzyga odwołanie w formie decyzji administracyjnej.
4. Jeżeli w trakcie ponownego rozpoznania sprawy na skutek złożonego odwołania od uchwały, o której mowa w ust. 1, zostanie stwierdzony błąd rachunkowy lub inna oczywista omyłka pisarska zawarta w uchwale komisji kwalifikacyjnej, Minister Sprawiedliwości uchyla uchwałę i przekazuje sprawę komisji kwalifikacyjnej do ponownego rozpoznania. Przepis ten nie narusza art. 138 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego.
5. Minister Sprawiedliwości zawiadamia o wynikach egzaminu wstępnego rady okręgowe izb radców prawnych i publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej imiona i nazwisko osób, które uzyskały pozytywny wynik z egzaminu oraz imiona ich rodziców.”;

17) art. 34 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 34. 1. Pracownikowi wpisanemu na listę aplikantów radcowskich przysługuje, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia, zwolnienie od pracy w celu uczestniczenia w obowiązkowych zajęciach szkoleniowych.
2. Pracownikowi przysługuje prawo do płatnego urlopu, w wymiarze 30 dni kalendarzowych, na przygotowanie się do egzaminu radcowskiego oraz zwolnienie od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w celu uczestniczenia w egzaminie wstępnym i radcowskim.”;

18) art. 36–36² otrzymują brzmienie:

- „Art. 36. 1. Minister Sprawiedliwości powołuje każdego roku, w drodze zarządzenia, zespół do przygotowania zestawu pytań testowych oraz zadań na egzamin radcowski, zwany dalej „zespołem”.
2. W skład zespołu wchodzi:
- 1) czterej radcowie prawni delegowani przez Krajową Radę Radców Prawnych,
 - 2) czterej przedstawiciele Ministra Sprawiedliwości
– których wiedza i doświadczenie dają rękojmię prawidłowego przygotowania egzaminu radcowskiego.
3. Pracami zespołu kieruje przewodniczący lub w przypadku jego nieobecności zastępca, powołani przez Ministra Sprawiedliwości spośród osób, o których mowa w ust. 2 pkt 2.
4. Obsługę administracyjno-biurową zespołu zapewnia Minister Sprawiedliwości.
5. Przewodniczącemu i członkom zespołu przysługuje wynagrodzenie.

6. Nie później niż 90 dni przed terminem egzaminu przewodniczący zespołu podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości oraz w Biuletynie Informacji Publicznej ustalony przez zespół większością głosów w obecności wszystkich członków zespołu i zatwierdzony przez Ministra Sprawiedliwości wykaz tytułów aktów prawnych, według stanu prawnego obowiązującego w dniu ogłoszenia, z których wybrane stanowią podstawę opracowania pytań testowych na egzamin radcowski.
7. Na pierwszą część egzaminu radcowskiego zespół sporządza zestaw 100 pytań w formie testu jednokrotnego wyboru na egzamin radcowski wraz z wykazem prawidłowych odpowiedzi, w sposób uwzględniający konieczność ich zabezpieczenia przed nieuprawnionym ujawnieniem. Zespół zapewnia zgodność wykazu prawidłowych odpowiedzi z obowiązującym stanem prawnym.
8. Na drugą do piątej części egzaminu radcowskiego zespół sporządza zadania z zakresu prawa karnego, cywilnego, gospodarczego i administracyjnego.
9. Ostateczną treść testu oraz zadań ustala zespół większością głosów w obecności wszystkich członków zespołu.
10. Każda rada okręgowej izby radców prawnych może zgłaszać zespołowi, za pośrednictwem przewodniczącego zespołu, propozycje pytań testowych wraz z wykazem prawidłowych odpowiedzi oraz propozycje zadań.
11. Do wydrukowania i doręczenia zestawów pytań testowych oraz zadań poszczególnym komisjom egzaminacyjnym, o których mowa w art. 36¹ ust. 2, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655), jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 tej ustawy.
12. Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych określi w drodze rozporządzenia:
 - 1) tryb i sposób działania zespołu,
 - 2) tryb i sposób ustalenia wykazu tytułów aktów prawnych, o którym mowa w ust. 6,
 - 3) tryb i sposób zgłaszania propozycji pytań testowych i prawidłowych odpowiedzi oraz propozycji zadań, przygotowania, przechowywania oraz przekazywania komisjom egzaminacyjnym, o których mowa w art. 36¹ ust. 2, zestawu pytań testowych wraz z kartą odpowiedzi i wykazu prawidłowych odpowiedzi oraz zadań na egzamin radcowski,
 - 4) tryb i sposób zapewnienia zgodności wykazu prawidłowych odpowiedzi z obowiązującym stanem prawnym,
 - 5) tryb i sposób zapewnienia obsługi administracyjno-biurowej zespołu

- uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu radcowskiego, w szczególności konieczność zapewnienia zgodności wykazu tytułów aktów prawnych z zakresem przedmiotowym egzaminu radcowskiego oraz konieczność zabezpieczenia pytań i zadań przed ich nieuprawnionym ujawnieniem, oraz
- 6) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków zespołu, uwzględniając nakład ich pracy i zakres obowiązków oraz liczbę kandydatów.

13. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób udzielenia zamówienia, o którym mowa w ust. 11, zapewniając zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców i mając na uwadze konieczność zabezpieczenia pytań testowych oraz zadań przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.

Art. 36¹. 1. Do egzaminu radcowskiego może przystąpić osoba, która odbyła aplikację radcowską i otrzymała zaświadczenie o jej odbyciu oraz osoba, o której mowa w art. 25 ust. 2.

2. Egzamin radcowski przeprowadzają komisje egzaminacyjne do przeprowadzenia egzaminu radcowskiego, zwane dalej „komisjami egzaminacyjnymi”, w składzie 8 członków, powoływane na obszarze właściwości jednej lub kilku okręgowych izb radców prawnych. Przepisy art. 33¹ ust. 1a oraz art. 33⁵ ust. 5 stosuje się odpowiednio.
3. Członków komisji egzaminacyjnych powołuje się spośród specjalistów z dziedzin prawa objętych egzaminem, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię prawidłowego przebiegu egzaminu.
4. Do składu komisji egzaminacyjnych kandydatów na członków wskazują: Minister Sprawiedliwości – 4 egzaminatorów i 4 zastępców egzaminatorów, Krajowa Rada Radców Prawnych – 4 radców prawnych jako egzaminatorów i 4 radców prawnych jako zastępców egzaminatorów.
5. Minister Sprawiedliwości powołuje, w drodze zarządzenia, komisje egzaminacyjne na obszarze właściwości jednej lub kilku okręgowych izb radców prawnych i zastępców egzaminatorów z dziedzin prawa objętych egzaminem, a także wskazuje, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych, przewodniczącego komisji egzaminacyjnej i jego zastępcę.
6. Komisja egzaminacyjna czuwa nad prawidłowym przebiegiem egzaminu radcowskiego. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej kieruje jej pracami i reprezentuje ją na zewnątrz.
7. Członek komisji egzaminacyjnej podlega wyłączeniu z prac komisji egzaminacyjnej z przyczyn określonych w art. 33⁷ na czas przeprowadzania egzaminu radcowskiego. W przypadku konieczności wyłączenia egzaminatora z prac komisji egzaminacyjnej lub zaistnienia przeszkody uniemożliwiającej jego udział w pracach komisji egzaminacyjnej, w skład komisji egzaminacyjnej wchodzi

- zastępca egzaminatora z danej dziedziny prawa. Niemożność udziału egzaminatora w pracach komisji egzaminacyjnej stwierdza przewodniczący komisji egzaminacyjnej.
8. Członkowie komisji egzaminacyjnych składają oświadczenia, o których mowa w art. 33⁷ ust. 3, w terminie 7 dni po upływie terminu do składania zgłoszenia o dopuszczenie do egzaminu radcowskiego.
 9. Egzamin radcowski przeprowadza się raz w roku w terminie wyznaczonym przez Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Krajową Radą Radców Prawnych.
 10. W przypadku zaistnienia przeszkody uniemożliwiającej przeprowadzenie egzaminu przez komisję egzaminacyjną w terminie, o którym mowa w ust. 9, Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych wyznacza dodatkowy termin przeprowadzenia egzaminu przez tę komisję egzaminacyjną. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej zawiadamia zdających o dodatkowym terminie egzaminu listem poleconym za poświadczeniem odbioru oraz obwieszcza na tablicy ogłoszeń w siedzibie wyznaczonej okręgowej izby radców prawnych. Przepisy art. 36 ust. 5 i ust. 7–11 stosuje się odpowiednio.
 11. Przewodniczącemu i członkom komisji egzaminacyjnej przysługuje zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.
 12. Przewodniczącemu i członkowi komisji egzaminacyjnej niebędącemu pracownikiem administracji rządowej przysługuje wynagrodzenie za czynności związane z udziałem w komisji egzaminacyjnej.
 13. Właściwa dla siedziby komisji egzaminacyjnej rada okręgowej izby radców prawnych zapewnia obsługę administracyjną i techniczną działalności komisji egzaminacyjnej, w tym przeprowadzanie egzaminu radcowskiego jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.
 14. Ze środków przekazanych na zadanie zlecone, o którym mowa w ust. 13, właściwe rady pokrywają koszty przeprowadzenia egzaminu radcowskiego oraz wydatki związane z działalnością komisji egzaminacyjnej.
 15. Wydatki związane z działalnością komisji egzaminacyjnej, w tym z przeprowadzaniem egzaminu radcowskiego, oraz wynagrodzenie przewodniczącego i członków komisji egzaminacyjnej pokrywane są z części budżetu państwa, która pozostaje w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości.
 16. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Radców Prawnych, określi w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji egzaminacyjnej oraz powoływania i odwoływania członków komisji egzaminacyjnej,
- 2) rodzaj dokumentów, o których mowa w art. 36² ust. 4 pkt 3 i 5–9,
- 3) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji egzaminacyjnej, uwzględniając liczbę osób przystępujących do egzaminu, zakres i nakład ich pracy w zorganizowaniu i w przebiegu egzaminu radcowskiego oraz tryb wypłacania tego wynagrodzenia,
- 4) szczegółowy tryb i sposób przeprowadzania egzaminu radcowskiego, w szczególności:
 - a) sposób działania komisji egzaminacyjnej,
 - b) czas trwania poszczególnych części egzaminu radcowskiego,
 - c) sposób zorganizowania obsługi administracyjnej i technicznej komisji egzaminacyjnej przez okręgowe izby radców prawnych, w tym przekazywania środków, sprawowania nadzoru nad ich wydatkowaniem i rozliczania wydatków związanych z tą obsługą
 - uwzględniając konieczność prawidłowego, terminowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu, zapewnienia zachowania bezstronności pracy komisji egzaminacyjnej oraz konieczność uzyskania informacji niezbędnych do prawidłowego przeprowadzenia egzaminu radcowskiego.

Art. 36². 1. W terminie do dnia 31 maja każdego roku Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Krajową Radą Radców Prawnych zamieszcza w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim i w Biuletynie Informacji Publicznej ogłoszenie o egzaminie radcowskim, w którym podaje w szczególności:

- 1) termin złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu radcowskiego, zwanego dalej „wnioskiem”,
 - 2) właściwość miejscową każdej z komisji egzaminacyjnych i adres jej siedziby, termin przeprowadzenia każdej części egzaminu radcowskiego,
 - 3) wysokość opłaty za egzamin radcowski.
2. Aplikanci radcowscy składają wniosek do komisji egzaminacyjnej na obszarze właściwości rady okręgowej izby radców prawnych, w której odbyli aplikację radcowską. Osoby uprawnione do przystąpienia do egzaminu radcowskiego bez odbycia aplikacji składają wniosek do komisji egzaminacyjnej na obszarze właściwości rady okręgowej izby radców prawnych właściwej ze względu na ich miejsce zamieszkania. Rady okręgowych izb radców prawnych, każdego roku, w terminie 7 dni od dnia zakończenia aplikacji, przekazują właściwej terytorialnie komisji egzami-

nacyjnej oraz Ministrowi Sprawiedliwości listę osób, które odbyły aplikację radcowską.

3. Osoby, które odbyły aplikację radcowską, dołączają do wniosku zaświadczenie o odbyciu aplikacji radcowskiej oraz oryginał dowodu uiszczenia opłaty za egzamin radcowski.
4. Osoby uprawnione do przystąpienia do egzaminu radcowskiego bez odbycia aplikacji dołączają do wniosku odpowiednio:
 - 1) kwestionariusz osobowy,
 - 2) życiorys,
 - 3) dokument zaświadczący uzyskanie stopnia naukowego doktora nauk prawnych,
 - 4) oryginał dyplomu ukończenia wyższych studiów prawnych w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskania tytułu magistra lub zagranicznych studiów prawnych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej albo jego urzędowy odpis albo poświadczoną notarialnie kopię oryginału lub urzędowego odpisu dyplomu,
 - 5) dokumenty zaświadczące co najmniej 5-letni okres zatrudnienia, o którym mowa w art. 25 ust. 2 pkt 2, na stanowiskach referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta sędziego lub asystenta prokuratora,
 - 6) dokumenty zaświadczące co najmniej 5-letni okres zatrudnienia lub wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej przez radcę prawnego lub adwokata na podstawie umów cywilnoprawnych w kancelarii radcy prawnego, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 8 ust. 1 lub kancelarii adwokackiej, zespole adwokackim, spółce cywilnej, jawnej, partnerskiej, komandytowej, o których mowa w art. 4a ustawy z dnia 26 maja 1982 r.
– Prawo o advokaturze,
 - 7) dokumenty zaświadczące co najmniej 5-letni okres zatrudnienia w urzędach organów władzy publicznej i wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów, w tym zaświadczenie kierownika urzędu,
 - 8) dokumenty zaświadczące o zdaniu egzaminu sędziowskiego, prokuratorskiego lub notarialnego,
 - 9) dokumenty potwierdzające zatrudnienie na stanowisku radcy lub starszego radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa,
 - 10) informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego, opatrzoną datą nie wcześniejszą niż miesiąc przed złożeniem wniosku,
 - 11) oryginał dowodu uiszczenia opłaty za egzamin radcowski,

12) 3 zdjęcia zgodnie z wymaganiami obowiązującymi przy wydawaniu dowodów osobistych.

5. Osoby, o których mowa w:

1) ust. 3 – składają wniosek najpóźniej w terminie 21 dni,

2) ust. 4 – składają wniosek najpóźniej w terminie 45 dni

– przed dniem rozpoczęcia egzaminu radcowskiego. Przepisy art. 33³ ust. 4–9 stosuje się odpowiednio.”;

19) w art. 36³:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kandydat uiszcza opłatę za egzamin radcowski, która stanowi dochód budżetu państwa.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku wydania postanowienia o pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania, wydania decyzji odmawiającej dopuszczenia do udziału w egzaminie radcowskim albo złożenia nie później niż 14 dni przed terminem egzaminu radcowskiego pisemnego oświadczenia kandydata o odstąpieniu od udziału w egzaminie radcowskim, dwie trzecie uiszczony opłaty podlega zwrotowi na pisemny wniosek kandydata złożony przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej w terminie 30 dni od dnia złożenia tego wniosku.”;

20) art. 36⁴–36⁹ otrzymują brzmienie:

„Art. 36⁴. 1. Egzamin radcowski polega na sprawdzeniu przygotowania prawniczego osoby przystępującej do egzaminu radcowskiego, zwanej dalej „zdającym”, do samodzielnego i należytego wykonywania zawodu radcy prawnego, w tym wiedzy z zakresu prawa i umiejętności jej praktycznego zastosowania z zakresu materialnego i procesowego prawa karnego, materialnego i procesowego prawa wykroczeń, prawa karnego skarbowego, materialnego i procesowego prawa cywilnego, prawa rodzinnego i opiekuńczego, prawa gospodarczego, spółek prawa handlowego, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, materialnego i procesowego prawa administracyjnego, postępowania sądowoadministracyjnego, prawa Unii Europejskiej, prawa konstytucyjnego oraz prawa o ustroju sądów i prokuratur, samorządu radcowskiego i innych organów ochrony prawnej działających w Rzeczypospolitej Polskiej oraz warunków wykonywania zawodu radcy prawnego i etyki tego zawodu.

2. Egzamin radcowski składa się z pięciu części pisemnych.

3. Pierwsza część egzaminu radcowskiego polega na rozwiązaniu testu składającego się z zestawu 100 pytań zawierających po trzy propozycje odpowiedzi, z których tylko jedna jest prawidłowa, oraz z karty odpowiedzi. Zdający może wybrać tylko jedną odpowiedź, którą zaznacza na karcie odpowiedzi. Za każdą prawidłową odpowiedź zdający uzyskuje 1 punkt.

4. Prawidłowość odpowiedzi ocenia się według stanu prawnego obowiązującego w dniu egzaminu radcowskiego.

5. Druga część egzaminu radcowskiego polega na rozwiązaniu zadania z zakresu prawa karnego polegającego na przygotowaniu aktu oskarżenia lub apelacji, albo w przypadku uznania, iż brak jest podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o opracowane na potrzeby egzaminu akta lub przedstawiony stan faktyczny.
6. Trzecia część egzaminu radcowskiego polega na rozwiązaniu zadania z zakresu prawa cywilnego polegającego na przygotowaniu pozwu lub wniosku albo apelacji, albo w przypadku uznania, iż brak jest podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o opracowane na potrzeby egzaminu akta lub przedstawiony stan faktyczny.
7. Czwarta część egzaminu radcowskiego polega na rozwiązaniu zadania z zakresu prawa gospodarczego polegającego na przygotowaniu umowy albo pozwu lub wniosku albo apelacji, albo w przypadku uznania, iż brak jest podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o opracowane na potrzeby egzaminu akta lub przedstawiony stan faktyczny.
8. Piąta część egzaminu radcowskiego polega na rozwiązaniu zadania z zakresu prawa administracyjnego polegającego na przygotowaniu skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego lub skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego, albo w przypadku uznania, iż brak jest podstaw do ich wniesienia, na sporządzeniu opinii prawnej w oparciu o opracowane na potrzeby egzaminu akta lub przedstawiony stan faktyczny.
9. Egzaminatorzy dokonują oceny za część pierwszą egzaminu radcowskiego przy zastosowaniu następującej skali ocen:
 - 1) oceny pozytywne:
 - a) celująca (6) – 95 – 100 punktów,
 - b) bardzo dobra (5) – 85 – 94 punktów,
 - c) dobra (4) – 75 – 84 punktów,
 - d) dostateczna (3) – 60 – 74 punktów,
 - 2) ocena negatywna – niedostateczna (2) – 0 – 59 punktów.
10. Egzaminatorzy dokonują oceny za część drugą do piątej egzaminu radcowskiego przy zastosowaniu następującej skali ocen:
 - 1) oceny pozytywne:
 - a) celująca (6),
 - b) bardzo dobra (5),
 - c) dobra (4),
 - d) dostateczna (3),
 - 2) ocena negatywna – niedostateczna (2).
11. Podczas egzaminu radcowskiego zdający nie może posiadać urządzeń służących do przekazu lub odbioru informacji.

12. Podczas rozwiązywania zadań z części drugiej do piątej egzaminu radcowskiego zdający może korzystać z tekstów aktów prawnych i komentarzy oraz orzecznictwa.
13. Przepisy art. 33⁸ ust. 1, 2 i 4 stosuje się odpowiednio.

- Art. 36⁵. 1. Test z pierwszej części egzaminu radcowskiego sprawdzają niezależnie od siebie dwaj egzaminatorzy wyznaczeni przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, jeden spośród wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości, drugi spośród wskazanych przez Krajową Radę Radców Prawnych.
2. Oceny rozwiązania każdego z zadań z części drugiej do piątej egzaminu radcowskiego dokonują niezależnie od siebie dwaj egzaminatorzy z dziedzin prawa, których dotyczy praca pisemna, jeden spośród wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości, drugi spośród wskazanych przez Krajową Radę Radców Prawnych, biorąc pod uwagę w szczególności zachowanie wymogów formalnych, właściwość zastosowanych przepisów prawa i umiejętność ich interpretacji, poprawność zaproponowanego przez zdającego sposobu rozstrzygnięcia problemu z uwzględnieniem interesu strony, którą zgodnie z zadaniem reprezentuje.
 3. Każdy z egzaminatorów sprawdzających pracę pisemną wystawia ocenę cząstkową i sporządza pisemne uzasadnienie wystawionej oceny cząstkowej i przekazuje je niezwłocznie przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej, który załącza wszystkie uzasadnienia ocen cząstkowych dotyczące prac zdającego do protokołu z przebiegu egzaminu radcowskiego.
 4. Ostateczną ocenę z pracy pisemnej danego zadania z części drugiej do piątej egzaminu radcowskiego stanowi średnia ocen cząstkowych przyznanych przez każdego z egzaminatorów, przy czym:
 - 1) oceny pozytywne to:
 - a) celująca – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi od 5,51 do 6,00,
 - b) bardzo dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi od 4,51 do 5,50,
 - c) dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi od 3,51 do 4,50,
 - d) dostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi od 3,00 do 3,50,
 - 2) ocena negatywna – niedostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi poniżej 3,00.
 5. Jeżeli przynajmniej dwie oceny cząstkowe prac pisemnych zdającego z zadań z części od drugiej do piątej są negatywne, a średnia arytmetyczna, o której mowa w ust. 4, wskazuje na pozytywną ostateczną ocenę tych prac, komisja egzaminacyjna:
 - 1) odstępuje od wystawienia ostatecznych ocen z tych prac oraz

- 2) przekazuje komisji egzaminacyjnej II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości, o której mowa w art. 36⁸, prace pisemne zdającego oraz ich oceny cząstkowe wraz z uzasadnieniami, w celu ustalenia ostatecznych ocen tych prac.
6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, komisja egzaminacyjna II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości stosuje odpowiednio przepisy art. 36⁶ ust. 1 i 2 oraz art. 36⁸ ust. 11.
- Art. 36⁶. 1. Pozytywny wynik z egzaminu radcowskiego otrzymuje zdający, który z każdej części egzaminu radcowskiego otrzymał ocenę pozytywną.
2. Komisja egzaminacyjna podejmuje uchwałę o wyniku egzaminu radcowskiego większością głosów w obecności wszystkich członków komisji egzaminacyjnej. Komisja egzaminacyjna wydaje zdającemu uchwałę, a jej odpis przesyła Ministrowi Sprawiedliwości, Prezesowi Krajowej Rady Radców Prawnych oraz dołącza do akt osobowych zdającego.
 3. Minister Sprawiedliwości publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej imiona i nazwisko osób, które uzyskały pozytywny wynik z egzaminu radcowskiego oraz imiona ich rodziców.
- Art. 36⁷. 1. Z przebiegu egzaminu radcowskiego sporządza się niezwłocznie protokół, który podpisują członkowie komisji egzaminacyjnej uczestniczący w egzaminie radcowskim. Członkowie komisji egzaminacyjnej mogą zgłaszać uwagi do protokołu.
2. Dokumentację związaną z przeprowadzeniem egzaminu radcowskiego, po jego zakończeniu przewodniczący komisji egzaminacyjnej przekazuje właściwej radzie okręgowej izby radców prawnych, z czego sporządza się protokół. Kopię protokołu z przebiegu egzaminu oraz kopię protokołu z przekazania dokumentacji przewodniczący komisji egzaminacyjnej przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości w terminie 7 dni od dnia sporządzenia.
- Art. 36⁸. 1. Od uchwały o wyniku egzaminu radcowskiego zdającemu przysługuje odwołanie do komisji egzaminacyjnej II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości w terminie 14 dni od dnia otrzymania uchwały, o której mowa w art. 36⁶ ust. 2.
2. Minister Sprawiedliwości powołuje, w drodze zarządzenia, komisję egzaminacyjną II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości, zwaną dalej „komisją odwoławczą”, w składzie 9 członków.
 3. Do składu komisji odwoławczej kandydatów na członków wskazują:
 - 1) Minister Sprawiedliwości – 5 członków, spośród których wyznacza przewodniczącego,
 - 2) Krajowa Rada Radców Prawnych – 4 członków– spośród osób, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię rzetelnego rozpoznania odwołań.

4. Przewodniczącemu i członkom komisji odwoławczej za udział w jej pracach przysługuje wynagrodzenie.
 5. Przepisy art. 33⁵ ust. 5, 7 i 11, art. 33⁶ ust. 1, ust. 2 pkt 1, 2, 4, 5, ust. 3 stosuje się odpowiednio.
 6. W przypadku wygaśnięcia członkostwa w komisji odwoławczej lub odwołania członka z komisji odwoławczej, Minister Sprawiedliwości niezwłocznie powołuje nowego członka komisji odwoławczej. W przypadku członka, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, Krajowa Rada Radców Prawnych w terminie określonym przez Ministra Sprawiedliwości wskazuje nowego kandydata na członka komisji odwoławczej.
 7. Członek komisji odwoławczej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie z przyczyn wskazanych w art. 33⁷ ust. 1. Przepis art. 33⁷ ust. 2 stosuje się.
 8. Członkowie komisji odwoławczej przed przystąpieniem do rozpatrywania sprawy składają pisemne oświadczenia, iż nie pozostają z osobą, której dotyczy sprawa, w stosunku, o którym mowa w art. 33⁷ ust. 1.
 9. Do zadań komisji odwoławczej należy rozpatrywanie odwołań od wyników egzaminu radcowskiego.
 10. Uchwały są podejmowane większością 2/3 głosów w obecności wszystkich członków komisji odwoławczej.
 11. Od uchwały komisji odwoławczej służy skarga do sądu administracyjnego.
 12. Do postępowania przed komisją odwoławczą stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.
 13. Obsługę administracyjno-biurową komisji odwoławczej zapewnia Minister Sprawiedliwości.
 14. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji odwoławczej,
 - 2) termin powołania komisji odwoławczej,
 - 3) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji odwoławczej, uwzględniając zakres i nakład ich pracy oraz tryb jego wypłacania,
 - 4) tryb i sposób działania komisji odwoławczej,
 - 5) sposób zapewnienia obsługi administracyjno-biurowej komisji odwoławczej– uwzględniając konieczność prawidłowego i terminowego rozpoznawania odwołań oraz zapewnienia zachowania bezstronności pracy członków komisji odwoławczej.
- Art. 36⁹. W przypadku nieuzyskania pozytywnego wyniku z egzaminu radcowskiego, zdający może przystępować do kolejnych egzaminów radcowskich, z tym że egzamin ten zdaje w całości.”;

21) w art. 37:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do skreślenia aplikanta radcowskiego z listy aplikantów radcowskich stosuje się odpowiednio przepisy art. 31 ust. 1, 2 i 3.”

b) po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Do uchwały Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych w sprawie skreślenia z listy aplikantów radcowskich służy skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały.”;

22) w art. 60 po pkt 12 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 13 w brzmieniu:

„13) współdziałanie z Ministrem Sprawiedliwości w zakresie określonym w ustawie.”.

Art. 3.

W ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1158) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) pracował w charakterze asesora notarialnego co najmniej 2 lata;”;

2) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Art. 12. § 1. Wymagania, o których mowa w art. 11 pkt 4–6, nie dotyczą:

- 1) profesorów i doktorów habilitowanych nauk prawnych;
- 2) osób, które zajmowały stanowisko sędziego lub prokuratora;
- 3) osób, które wykonywały zawód adwokata lub radcy prawnego przez okres co najmniej 3 lat;
- 4) osób, które co najmniej 3 lata zajmowały stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa.

§ 2. Do egzaminu notarialnego składanego przed komisją, o której mowa w art. 71b § 1 lub 2, bez odbycia aplikacji notarialnej mogą przystąpić:

- 1) doktorzy nauk prawnych;
- 2) osoby, które przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 8 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu zatrudnione były na stanowisku referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta sędziego lub asystenta prokuratora;
- 3) osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 10 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane z czynnościami wykonywanymi przez notariusza w kancelarii notarialnej, na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej;

- 4) osoby, które po ukończeniu wyższych studiów prawniczych przez okres co najmniej 5 lat w okresie nie dłuższym niż 10 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczenie do egzaminu były zatrudnione w urzędach organów władzy publicznej i wykonywały wymagające wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związane ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów;
- 5) osoby, które zdały egzamin sędziowski, prokuratorski, adwokacki lub radcowski w zakresie, w którym ustawowo określony przedmiot zdanego przez nich egzaminu jest różny od zakresu prawa określonego w art. 71b § 4;
- 6) osoby, które zajmują stanowisko radcy lub starszego radcy Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa.

§ 3. W przypadku wykonywania pracy w niepełnym wymiarze okresy, o których mowa w § 2 pkt 2–4, podlegają proporcjonalnemu wydłużeniu.

§ 4. Osoby, o których mowa w § 2, muszą spełniać wymagania przewidziane w art. 11 pkt 1–3 i 7.”;

3) w art. 71 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Wpis na listę aplikantów notarialnych następuje na podstawie uchwały rady izby notarialnej właściwej ze względu na miejsce złożenia zgłoszenia, o którym mowa w art. 71d § 2. Uzyskanie przez kandydata pozytywnego wyniku z egzaminu wstępnego uprawnia go do złożenia wniosku o wpis na listę aplikantów notarialnych w ciągu 2 lat od dnia doręczenia uchwały ustalającej wynik egzaminu wstępnego.”;

4) art. 71b otrzymuje brzmienie:

„Art. 71b. § 1. Egzamin wstępny przeprowadzają komisje egzaminacyjne do spraw aplikacji notarialnej przy Ministrze Sprawiedliwości, powołane w drodze zarządzenia, zwane dalej „komisjami kwalifikacyjnymi”. Właściwość komisji kwalifikacyjnej obejmuje obszar właściwości jednej lub kilku izb notarialnych. Siedziba komisji kwalifikacyjnej mieści się w siedzibie izby notarialnej.

§ 2. Minister Sprawiedliwości, nie później niż 21 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu wstępnego, może powołać na obszarze właściwości izby notarialnej więcej niż jedną komisję kwalifikacyjną do przeprowadzenia egzaminu wstępnego, jeżeli przemawiają za tym względy organizacyjne, a w szczególności duża liczba kandydatów przystępujących do egzaminu wstępnego. Przepisu art. 71f § 5 nie stosuje się.

§ 3. Minister Sprawiedliwości jest organem wyższego stopnia w stosunku do komisji kwalifikacyjnej.

§ 4. Egzamin wstępny polega na sprawdzeniu wiedzy kandydata na aplikanta notarialnego, zwanego dalej „kandydatem”, z zakresu: materialnego i procesowego prawa cywilnego, prawa rodzinnego i opiekuńczego, prawa gospodarczego, spółek prawa handlowego, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, materialnego i procesowego

wego prawa administracyjnego, postępowania sądownoadministracyjnego, prawa Unii Europejskiej, prawa finansowego, prawa prywatnego międzynarodowego, prawa konstytucyjnego oraz prawa o ustroju sądów i prokuratur, samorządu notarialnego i innych organów ochrony prawnej działających w Rzeczypospolitej Polskiej.

- § 5. Egzamin wstępny na aplikację notarialną przeprowadza się raz w roku w terminie wyznaczonym przez Ministra Sprawiedliwości.
- § 6. W przypadku zaistnienia przeszkody uniemożliwiającej przeprowadzenie egzaminu wstępnego przez daną komisję kwalifikacyjną w terminie, o którym mowa w § 5, Minister Sprawiedliwości wyznacza dodatkowy termin przeprowadzenia egzaminu wstępnego przez tę komisję kwalifikacyjną, o którym przewodniczący komisji kwalifikacyjnej zawiadamia kandydatów listem poleconym za poświadczeniem odbioru oraz obwieszcza na tablicy ogłoszeń w siedzibie wyznaczonej rady izby notarialnej. Przepisy art. 71c § 5 i § 7–11 stosuje się odpowiednio, z wyłączeniem terminu, o którym mowa w § 9.”;

5) art. 71c otrzymuje brzmienie:

„Art. 71c. § 1. Minister Sprawiedliwości powołuje każdego roku, w drodze zarządzenia, zespół do przygotowania pytań testowych na egzamin wstępny dla kandydatów, zwany dalej „zespołem do przygotowania pytań testowych”.

- § 2. W skład zespołu do przygotowania pytań testowych wchodzi 5 osób, w tym 3 przedstawiciele Ministra Sprawiedliwości oraz 2 przedstawiciele delegowanych przez Krajową Radę Notarialną.
- § 3. Przewodniczący zespołu do przygotowania pytań testowych, wyznaczony przez Ministra Sprawiedliwości spośród jego przedstawicieli, kieruje pracami zespołu do przygotowania pytań testowych.
- § 4. Obsługę administracyjno-biurową zespołu do przygotowania pytań testowych zapewnia Minister Sprawiedliwości.
- § 5. Przewodniczącemu i członkom zespołu do przygotowania pytań testowych przysługuje wynagrodzenie.
- § 6. Nie później niż 90 dni przed terminem egzaminu wstępnego, przewodniczący zespołu do przygotowania pytań testowych, podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z późn. zm.⁹⁾), zwanym dalej „Biuletynem Informacji Publicznej”, ustalony przez zespół do przygotowania pytań testowych i zatwierdzony przez Ministra Sprawiedliwości, wykaz tytułów aktów prawnych, według stanu prawnego obowiązującego w dniu ogłoszenia.

⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565 i Nr 132, poz. 1110.

szenia, z których wybrane stanowią podstawę opracowania pytań testowych na egzamin wstępny.

- § 7. Zespół do przygotowania pytań testowych sporządza zestaw 150 pytań w formie testu jednokrotnego wyboru na egzamin wstępny dla kandydatów na aplikantów notarialnych wraz z wykazem prawidłowych odpowiedzi w sposób uwzględniający konieczność ich zabezpieczenia przed nieuprawnionym ujawnieniem. Zespół do przygotowania pytań testowych zapewnia zgodność wykazu prawidłowych odpowiedzi z obowiązującym stanem prawnym.
- § 8. Każda rada izby notarialnej może zgłosić zespołowi do przygotowania pytań testowych, za pośrednictwem przewodniczącego zespołu do przygotowania pytań testowych, propozycję pytań testowych wraz z wykazem prawidłowych odpowiedzi.
- § 9. Sporządzony przez zespół do przygotowania pytań testowych zestaw pytań testowych oraz wykaz prawidłowych odpowiedzi, przewodniczący zespołu do przygotowania pytań testowych przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości nie później niż 50 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu wstępnego. Minister Sprawiedliwości zapewnia wydrukowanie odpowiedniej liczby egzemplarzy zestawu pytań testowych wraz z kartami odpowiedzi oraz ich doręczenie, wraz z wykazem prawidłowych odpowiedzi zgodnym z obowiązującym stanem prawnym na dzień egzaminu, poszczególnym komisjom kwalifikacyjnym w sposób uwzględniający konieczność ich zabezpieczenia przed nieuprawnionym ujawnieniem.
- § 10. Członkowie zespołu do przygotowania pytań testowych są zobowiązani do przedstawienia pisemnego uzasadnienia prawidłowych odpowiedzi zgłoszonych przez nich pytań testowych, w przypadku zaistnienia wątpliwości dotyczących treści pytań testowych, a w szczególności w toku procedury odwoławczej od uchwały ustalającej wynik egzaminu wstępnego kandydata.
- § 11. Do wydrukowania i doręczenia zestawów pytań testowych poszczególnym komisjom kwalifikacyjnym nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655), jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 tej ustawy.
- § 12. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej, określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) tryb i sposób działania zespołu do przygotowania pytań testowych,
 - 2) tryb i sposób ustalania wykazu tytułów aktów prawnych, o którym mowa w § 6,
 - 3) tryb i sposób zgłaszania propozycji pytań testowych i prawidłowych odpowiedzi, przygotowania, przechowywania oraz przekazywania komisjom kwalifikacyjnym zestawu pytań te-

stowych wraz z kartą odpowiedzi i wykazu prawidłowych odpowiedzi na egzamin wstępny,

- 4) tryb i sposób zapewnienia zgodności wykazu prawidłowych odpowiedzi z obowiązującym stanem prawnym,
- 5) tryb i sposób zapewnienia obsługi administracyjno-biurowej zespołu do przygotowania pytań testowych
 - uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia naboru na aplikację, w szczególności konieczność zapewnienia zgodności wykazu tytułów aktów prawnych z zakresem przedmiotowym egzaminu wstępnego oraz konieczność zabezpieczenia pytań testowych przed ich nieuprawnionym ujawnieniem, oraz
- 6) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków zespołu, uwzględniając nakład ich pracy i zakres obowiązków oraz liczbę kandydatów.

§ 13. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób udzielenia zamówienia, o którym mowa w § 11, zapewniając zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców i mając na uwadze konieczność zabezpieczenia pytań testowych przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.”;

6) w art. 71d:

a) § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„§ 1. W terminie do dnia 30 czerwca każdego roku Minister Sprawiedliwości zamieszcza w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim i Biuletynie Informacji Publicznej ogłoszenie o egzaminie wstępnym, w którym podaje w szczególności:

- 1) termin złożenia zgłoszenia o przystąpieniu do egzaminu wstępnego na aplikację notarialną, zwanego dalej „zgłoszeniem”;
- 2) adres siedziby komisji;
- 3) termin przeprowadzenia egzaminu wstępnego;
- 4) wysokość opłaty za egzamin wstępny, o której mowa w art. 71e § 1.

§ 2. Zgłoszenie, o którym mowa w § 1 pkt 1, powinno zawierać:

- 1) wniosek o dopuszczenie do egzaminu wstępnego;
- 2) kwestionariusz osobowy;
- 3) życiorys;
- 4) oryginał albo urzędowy odpis dyplomu albo poświadczoną notarialnie kopię oryginału lub urzędowego odpisu dyplomu ukończenia wyższych studiów prawniczych w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskania tytułu magistra lub zagranicznych studiów prawniczych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej, albo zaświadczenie o zdaniu egzaminu magisterskiego;

- 5) informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego opatrzoną datą nie wcześniejszą niż miesiąc przed złożeniem zgłoszenia;
- 6) oryginał dowodu uiszczenia opłaty za egzamin wstępny;
- 7) 3 zdjęcia zgodnie z wymaganiami obowiązującymi przy wydawaniu dowodów osobistych.”,

b) po § 2 dodaje się § 2a w brzmieniu:

„§ 2a. Zamiast oryginału albo urzędowego odpisu dyplomu albo poświadczonej notarialnie kopii oryginału lub urzędowego odpisu dyplomu ukończenia wyższych studiów prawniczych w Rzeczypospolitej Polskiej albo zaświadczenia o zdaniu egzaminu magisterskiego można również złożyć zaświadczenie, z którego wynika, iż kandydat zdał wszystkie egzaminy i odbył praktyki przewidziane w planie wyższych studiów prawniczych oraz ma wyznaczony termin egzaminu magisterskiego. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu wstępnego takiego kandydata jest złożenie przez niego w siedzibie komisji kwalifikacyjnej nie później niż 7 dni przed terminem egzaminu wstępnego oryginału albo urzędowego odpisu dyplomu albo poświadczonej notarialnie kopii oryginału lub urzędowego odpisu dyplomu lub zaświadczenia o zdaniu egzaminu magisterskiego.”,

c) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Zgłoszenie powinno być złożone przez kandydata najpóźniej 45 dni przed dniem rozpoczęcia egzaminu wstępnego do komisji kwalifikacyjnej. Termin do złożenia zgłoszenia nie podlega przywróceniu.”,

d) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Jeżeli kandydat nie uzupełni braków formalnych zgłoszenia zgodnie z § 4 lub nie spełni warunku, o którym mowa w ust. 2a, zgłoszenie pozostawia się bez rozpoznania. O pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania przewodniczący komisji kwalifikacyjnej orzeka postanowieniem i zawiadamia kandydata listem poleconym za poświadczaniem odbioru. Na postanowienie przysługuje zażalenie do Ministra Sprawiedliwości. Jeżeli zażalenie jest uzasadnione, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej może, nie przesyłając akt Ministrowi Sprawiedliwości, uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę rozpoznać na nowo.”;

7) w art. 71e:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kandydat uiszcza opłatę za egzamin wstępny, która stanowi dochód budżetu państwa.”,

b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. W przypadku wydania postanowienia o pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania, wydania decyzji odmawiającej dopuszczenia do udziału w egzaminie wstępnym albo złożenia nie później niż 14 dni przed terminem egzaminu wstępnego pisemnego oświadczenia kandydata o odstąpieniu od udziału w egzaminie wstępnym, dwie trzecie uiszczonej opłaty podlega zwrotowi na pisemny wniosek kandydata

złożony przewodniczącemu komisji kwalifikacyjnej w terminie 30 dni od dnia złożenia tego wniosku.”;

8) w art. 71f:

a) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Minister Sprawiedliwości wyznacza przewodniczącego komisji kwalifikacyjnej i jego zastępcę spośród swoich przedstawicieli. Podczas nieobecności przewodniczącego zastępca przewodniczącego jest upoważniony do podejmowania jego czynności.”,

b) po § 4 dodaje się § 4a w brzmieniu:

„§ 4a. Komisja kwalifikacyjna czuwa nad prawidłowym przebiegiem egzaminu wstępnego. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej kieruje jej pracami i reprezentuje ją na zewnątrz.”,

c) § 7 i 8 otrzymują brzmienie:

„§ 7. Przewodniczącemu i członkom komisji kwalifikacyjnej przysługuje zwrot kosztów podróży i noclegów na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

§ 8. Przewodniczącemu i członkowi komisji kwalifikacyjnej niebędącemu pracownikiem administracji rządowej przysługuje wynagrodzenie za czynności związane z udziałem w komisji kwalifikacyjnej.”,

d) § 12 otrzymuje brzmienie:

„§ 12. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej, określi, w drodze rozporządzenia:

1) tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji kwalifikacyjnej oraz powoływania i odwoływania członków komisji kwalifikacyjnej;

2) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji kwalifikacyjnej, uwzględniając liczbę osób, które złożyły zgłoszenie o przystąpieniu do egzaminu wstępnego, oraz wnioski o dopuszczenie do egzaminu notarialnego, zakres i nakład ich pracy w zorganizowaniu i przebiegu egzaminu wstępnego i notarialnego oraz tryb wypłacania tego wynagrodzenia;

3) rodzaj dokumentów, o których mowa w art. 74a § 4 pkt 4–8;

4) szczegółowy tryb i sposób przeprowadzania egzaminu wstępnego i notarialnego, w szczególności:

a) sposób działania komisji kwalifikacyjnej,

b) czas trwania poszczególnych części egzaminu notarialnego,

c) sposób zorganizowania obsługi administracyjnej i technicznej komisji kwalifikacyjnej przez izby notarialne, w tym przekazywania środków, sprawowania nadzoru nad ich wydatkowaniem i rozliczania wydatków związanych z tą obsługą

- uwzględniając konieczność prawidłowego, terminowego i efektywnego przeprowadzenia naboru na aplikację i przebiegu egzaminu wstępnego i notarialnego, zapewnienia zachowania bezstronności pracy komisji kwalifikacyjnej oraz konieczność uzyskania informacji niezbędnych do prawidłowego przeprowadzenia egzaminu notarialnego.”;

9) w art. 71g uchyla się § 6;

10) w art. 71h w § 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

- „4) osobą pozostającą wobec niego w stosunku osobistym innego rodzaju, który mógłby wywoływać wątpliwości co do bezstronności członka komisji kwalifikacyjnej.”;

11) w art. 71i:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

- „§ 2. Nieobecność kandydata podczas egzaminu wstępnego oraz stawienie się na egzamin wstępny po jego rozpoczęciu, bez względu na przyczynę, uważa się za odstępianie od udziału w egzaminie wstępnym.”,

b) po § 3 dodaje się § 4-6 w brzmieniu:

- „§ 4. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej wyklucza z egzaminu wstępnego kandydata, który podczas egzaminu wstępnego korzystał z pomocy innej osoby, posługiwał się niedozwolonymi materiałami lub urządzeniami, pomagał pozostałym kandydatom lub w inny sposób zakłócał przebieg egzaminu wstępnego.

§ 5. Wykluczenie, o którym mowa w § 4, następuje w drodze postanowienia, na które nie przysługuje zażalenie.

§ 6. Postanowienie o wykluczeniu stanowi podstawę do wydania przez komisję kwalifikacyjną uchwały o negatywnym wyniku z egzaminu wstępnego.”;

12) w art. 71j:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

- „§ 1. Egzamin wstępny polega na rozwiązaniu testu składającego się z zestawu 150 pytań zawierających po 3 propozycje odpowiedzi, z których tylko jedna jest prawidłowa, oraz z karty odpowiedzi. Kandydat może wybrać tylko jedną odpowiedź, którą zaznacza na karcie odpowiedzi. Za każdą prawidłową odpowiedź kandydat uzyskuje 1 punkt.”,

b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

- „§ 1a. Prawidłowość odpowiedzi ocenia się według stanu prawnego, obowiązującego w dniu egzaminu wstępnego.”,

c) § 3 otrzymuje brzmienie:

- „§ 3. Pozytywny wynik z egzaminu wstępnego otrzymuje kandydat, który uzyskał z testu co najmniej 100 punktów.”,

d) po § 5 dodaje się § 6 w brzmieniu:

- „§ 6. Dokumentację związaną z przeprowadzeniem egzaminu wstępnego, po jego zakończeniu, przewodniczący komisji kwalifikacyjnej przeka-

zuje właściwej radzie izby notarialnej, z czego sporządza się protokół. Kopię protokołu przewodniczący komisji kwalifikacyjnej przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości w terminie 7 dni od dnia sporządzenia.”;

13) art. 71k otrzymuje brzmienie:

„Art. 71k. § 1. Po przeprowadzeniu egzaminu wstępnego komisja kwalifikacyjna ustala wynik kandydata w drodze uchwały i doręcza odpis uchwały kandydatowi i Ministrowi Sprawiedliwości.

§ 2. Przewodniczący komisji kwalifikacyjnej niezwłocznie ogłasza wyniki egzaminu wstępnego.

§ 3. W terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały komisji kwalifikacyjnej ustalającej wynik egzaminu wstępnego, kandydatowi służy odwołanie do Ministra Sprawiedliwości. Minister Sprawiedliwości rozstrzyga odwołanie w formie decyzji administracyjnej.

§ 4. Jeżeli w trakcie ponownego rozpoznania sprawy na skutek złożonego odwołania od uchwały, o której mowa w § 1, zostanie stwierdzony błąd rachunkowy lub inna oczywista omyłka pisarska zawarta w uchwale komisji kwalifikacyjnej, Minister Sprawiedliwości uchyla uchwałę i przekazuje sprawę komisji kwalifikacyjnej do ponownego rozpoznania. Przepis ten nie narusza art. 138 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego.

§ 5. Minister Sprawiedliwości zawiadamia o wynikach egzaminu wstępnego rady izb notarialnych i publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej imiona i nazwisko osób, które uzyskały pozytywny wynik z egzaminu oraz imiona ich rodziców.”;

14) w art. 72 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Aplikacja notarialna rozpoczyna się 1 stycznia każdego roku, trwa 2 lata i 6 miesięcy i polega na zaznajomieniu się aplikanta z całokształtem pracy notariusza. W ramach szkolenia aplikant jest obowiązany do zaznajomienia się z czynnościami sądów w sprawach cywilnych, gospodarczych i wierzchnościowych.”;

15) art. 74 otrzymuje brzmienie:

„Art. 74. § 1. Egzamin notarialny przeprowadzają komisje, o których mowa w art. 71b § 1 lub § 2. Przepisy art. 71h stosuje się odpowiednio.

§ 2. Do egzaminu notarialnego może przystąpić osoba, która ukończyła aplikację notarialną i otrzymała zaświadczenie o jej odbyciu, oraz osoba, o której mowa w art. 12 § 2.

§ 3. Egzamin notarialny polega na sprawdzeniu przygotowania prawniczego osoby przystępującej do egzaminu notarialnego, zwanej dalej „zdającym”, do samodzielnego i należytego wykonywania zawodu notariusza, w tym wiedzy i umiejętności jej praktycznego zastosowania z zakresu: materialnego i procesowego prawa cywilnego, prawa rodzinnego i opiekuńczego, prawa gospodarczego, spółek prawa handlowego, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, materialnego i procesowego prawa administracyjnego, prawa finansowego, prawa prywatnego międzynarodowego, prawa Unii Europejskiej, prawa konstytucyjnego, prawa o ustroju

sądów i prokuratur, samorządu notarialnego oraz innych organów ochrony prawnej działających w Rzeczypospolitej Polskiej, a także warunków wykonywania zawodu notariusza i etyki tego zawodu.

- § 4. Egzamin notarialny składa się z trzech części pisemnych.
- § 5. Egzamin notarialny przeprowadza się raz w roku w terminie wyznaczonym przez Ministra Sprawiedliwości.
- § 6. W przypadku zaistnienia przeszkody uniemożliwiającej przeprowadzenie egzaminu przez komisję w terminie, o którym mowa w § 5, Minister Sprawiedliwości wyznacza dodatkowy termin przeprowadzenia egzaminu przez tę komisję, o którym przewodniczący komisji zawiadamia zdających listem poleconym za poświadczeniem odbioru oraz obwieszcza na tablicy ogłoszeń w siedzibie wyznaczonej rady izby notarialnej. Przepisy § 11 i § 13–17 stosuje się odpowiednio, z wyłączeniem terminu, o którym mowa w § 16.
- § 7. Minister Sprawiedliwości każdego roku powołuje, w drodze zarządzenia, zespół do przygotowania zestawu pytań testowych i zadań na egzamin notarialny, zwany dalej „zespołem”.
- § 8. W skład zespołu wchodzi 7 osób, w tym 4 przedstawiciele Ministra Sprawiedliwości oraz 3 przedstawiciele delegowanych przez Krajową Radę Notarialną – spośród osób, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię prawidłowego przygotowania egzaminu notarialnego.
- § 9. Pracami zespołu kieruje przewodniczący lub w przypadku jego nieobecności zastępca, powołani przez Ministra Sprawiedliwości spośród jego przedstawicieli.
- § 10. Obsługę administracyjno-biurową zespołu zapewnia Minister Sprawiedliwości.
- § 11. Przewodniczącemu i członkom zespołu przysługuje wynagrodzenie.
- § 12. Nie później niż 90 dni przed terminem egzaminu przewodniczący zespołu podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości oraz w Biuletynie Informacji Publicznej ustalony przez zespół większością głosów w obecności wszystkich członków zespołu i zatwierdzony przez Ministra Sprawiedliwości wykaz tytułów aktów prawnych, według stanu prawnego obowiązującego w dniu ogłoszenia, z których wybrane stanowią podstawę opracowania pytań testowych na egzamin notarialny.
- § 13. Na pierwszą część egzaminu notarialnego zespół sporządza zestaw 100 pytań w formie testu jednokrotnego wyboru na egzamin notarialny wraz z wykazem prawidłowych odpowiedzi, w sposób uwzględniający konieczność ich zabezpieczenia przed nieuprawnionym ujawnieniem. Zespół zapewnia zgodność wykazu prawidłowych odpowiedzi z obowiązującym stanem prawnym.

- § 14. Na drugą i trzecią część egzaminu notarialnego zespół sporządza zadania.
- § 15. Ostateczną treść testu oraz zadań ustala zespół większością głosów w obecności wszystkich członków zespołu.
- § 16. Ustalony przez zespół zestaw pytań testowych i zadania przewodniczący zespołu przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości nie później niż 50 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu notarialnego. Minister Sprawiedliwości zapewnia wydrukowanie odpowiedniej liczby egzemplarzy testu i zadań oraz ich doręczenie poszczególnym komisjom, w sposób uwzględniający konieczność zabezpieczenia zestawów pytań testowych i zadań przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.
- § 17. Do wydrukowania i doręczenia zestawów pytań testowych i zadań poszczególnym komisjom kwalifikacyjnym nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 tej ustawy.
- § 18. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Notarialnej, określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) tryb i sposób działania zespołu,
 - 2) tryb i sposób ustalenia wykazu tytułów aktów prawnych, o którym mowa w § 12,
 - 3) tryb i sposób zgłaszania propozycji pytań testowych i prawidłowych odpowiedzi oraz propozycji zadań, przygotowania, przechowywania oraz przekazywania komisjom kwalifikacyjnym zestawu pytań testowych wraz z kartą odpowiedzi i wykazu prawidłowych odpowiedzi oraz zadań na egzamin notarialny,
 - 4) tryb i sposób zapewnienia zgodności wykazu prawidłowych odpowiedzi z obowiązującym stanem prawnym,
 - 5) tryb i sposób zapewnienia obsługi administracyjno-biurowej zespołu
 - uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia egzaminu notarialnego, w szczególności konieczność zapewnienia zgodności wykazu tytułów aktów prawnych z zakresem przedmiotowym egzaminu notarialnego oraz konieczność zabezpieczenia pytań i zadań przed ich nieuprawnionym ujawnieniem, oraz
 - 6) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków zespołu, uwzględniając nakład ich pracy i zakres obowiązków oraz liczbę kandydatów.
- § 19. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób udzielenia zamówienia, o którym mowa w § 17, zapewniając zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców i mając na uwadze konieczność zabezpie-

czenia zestawów pytań testowych i zadań przed ich nieuprawnionym ujawnieniem.”;

16) w art. 74a:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W terminie do dnia 31 maja każdego roku Minister Sprawiedliwości zamieszcza w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim i w Biuletynie Informacji Publicznej ogłoszenie o egzaminie notarialnym, w którym podaje w szczególności:

- 1) termin złożenia wniosku o dopuszczenie do egzaminu notarialnego, zwanego dalej „wnioskiem”;
- 2) adres siedziby komisji kwalifikacyjnej;
- 3) termin przeprowadzenia przez komisję kwalifikacyjną każdej części egzaminu notarialnego;
- 4) wysokość opłaty za egzamin notarialny.”

b) § 3–6 otrzymują brzmienie:

„§ 3. Osoby, które odbyły aplikację notarialną, dołączają do wniosku zaświadczenie o odbyciu aplikacji notarialnej oraz oryginał dowodu uiszczenia opłaty za egzamin notarialny.

§ 4. Osoby, o których mowa w art. 12 § 2, dołączają do wniosku odpowiednio:

- 1) kwestionariusz osobowy;
- 2) życiorys;
- 3) oryginał dyplomu ukończenia wyższych studiów prawnych w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskania tytułu magistra lub zagranicznych studiów prawnych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej albo jego urzędowy odpis albo poświadczoną notarialnie kopię oryginału lub urzędowego odpisu dyplomu;
- 4) dokument zaświadcający uzyskanie stopnia naukowego doktora nauk prawnych lub zdanie odpowiednio egzaminu: sędziowskiego, prokuratorskiego, adwokackiego lub radcowskiego;
- 5) dokumenty zaświadcujące co najmniej 5-letni okres zatrudnienia, o którym mowa w art. 12 § 2 pkt 2, na stanowiskach referendarza sądowego, starszego referendarza sądowego, asystenta sędziego lub asystenta prokuratora;
- 6) dokumenty zaświadcujące co najmniej 5-letni okres zatrudnienia lub wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych z czynnościami wykonywanymi przez notariusza na podstawie umów cywilnoprawnych w kancelarii notarialnej;
- 7) dokumenty zaświadcujące co najmniej 5-letni okres zatrudnienia w urzędach organów władzy publicznej i wykonywania wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej na rzecz tych urzędów, w tym zaświadczenie kierownika urzędu;

- 8) dokumenty potwierdzające zatrudnienie na stanowisku radcy lub starszego radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa;
- 9) informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego, opatrzoną datą nie wcześniejszą niż miesiąc przed jej złożeniem;
- 10) oryginał dowodu uiszczenia opłaty za egzamin notarialny;
- 11) 3 zdjęcia zgodnie z wymaganiami obowiązującymi przy wydawaniu dowodów osobistych.

§ 5. Osoby, o których mowa w:

- 1) § 3 – składają wniosek najpóźniej w terminie 21 dni,
- 2) § 4 – składają wniosek najpóźniej w terminie 45 dni
– przed dniem rozpoczęcia egzaminu notarialnego. Przepisy art. 71d § 4–9 stosuje się odpowiednio.

§ 6. Rady izb notarialnych, każdego roku, w terminie 7 dni od dnia zakończenia aplikacji, przekazują terytorialnie właściwej komisji kwalifikacyjnej oraz Ministrowi Sprawiedliwości listę osób, które odbyły aplikację notarialną.”;

17) w art. 74b:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Kandydat uiszcza opłatę za egzamin notarialny, która stanowi dochód budżetu państwa.”,

b) po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. W przypadku wydania postanowienia o pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania, wydania decyzji odmawiającej dopuszczenia do udziału w egzaminie notarialnym albo złożenia nie później niż 14 dni przed terminem egzaminu notarialnego pisemnego oświadczenia kandydata o odstąpieniu od udziału w egzaminie notarialnym, dwie trzecie uiszczonej opłaty podlega zwrotowi na pisemny wniosek kandydata złożony przewodniczącemu komisji w terminie 30 dni od dnia złożenia tego wniosku.”;

18) art. 74d–74i otrzymują brzmienie:

„Art. 74d. § 1. Pierwsza część egzaminu notarialnego polega na rozwiązaniu testu składającego się z zestawu 100 pytań zawierających po 3 propozycje odpowiedzi, z których tylko jedna jest prawidłowa, oraz z karty odpowiedzi. Zdający może wybrać tylko jedną odpowiedź, którą zaznacza na karcie odpowiedzi. Za każdą prawidłową odpowiedź zdający uzyskuje 1 punkt.

§ 2. Prawidłowość odpowiedzi ocenia się według stanu prawnego obowiązującego w dniu egzaminu notarialnego.

§ 3. Druga część egzaminu notarialnego składa się z 2 zadań polegających na opracowaniu projektów aktów notarialnych na podstawie opisanego przypadku (casusu).

- § 4. Trzecia część egzaminu notarialnego polega na opracowaniu opinii prawnej na podstawie przedstawionego problemu prawnego.
- § 5. Członkowie komisji dokonują oceny za część pierwszą egzaminu notarialnego przy zastosowaniu następującej skali ocen:
- 1) oceny pozytywne:
 - a) celująca (6) – 95 – 100 punktów,
 - b) bardzo dobra (5) – 85 – 94 punktów,
 - c) dobra (4) – 75 – 84 punktów,
 - d) dostateczna (3) – 60 – 74 punktów;
 - 2) ocena negatywna – niedostateczna (2) – 0 – 59 punktów.
- § 6. Członkowie komisji dokonują oceny za część drugą i trzecią egzaminu notarialnego przy zastosowaniu następującej skali ocen:
- 1) oceny pozytywne:
 - a) celująca (6),
 - b) bardzo dobra (5),
 - c) dobra (4),
 - d) dostateczna (3);
 - 2) ocena negatywna – niedostateczna (2).
- § 7. Podczas egzaminu notarialnego zdający nie może posiadać urzędzeń służących do przekazu lub odbioru informacji.
- § 8. Podczas rozwiązywania zadań z części drugiej i trzeciej egzaminu notarialnego zdający może korzystać z tekstów aktów prawnych i komentarzy oraz orzecznictwa.
- § 9. Przepisy art. 71i § 1, 2 i 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 74e. § 1. Test z pierwszej części egzaminu notarialnego sprawdzają niezależnie od siebie dwaj członkowie komisji wyznaczeni przez przewodniczącego komisji.

- § 2. Oceny rozwiązania każdego z zadań z części drugiej i trzeciej egzaminu notarialnego dokonują niezależnie od siebie dwaj członkowie komisji, biorąc pod uwagę w szczególności zachowanie wymogów formalnych, właściwość zastosowanych przepisów prawa i umiejętność ich interpretacji, poprawność zaproponowanego przez zdającego sposobu rozstrzygnięcia problemu.
- § 3. Każdy z członków komisji sprawdzających pracę pisemną wystawia ocenę cząstkową i sporządza pisemne uzasadnienie wystawionej oceny cząstkowej i przekazuje je niezwłocznie przewodniczącemu komisji, który załącza wszystkie uzasadnienia ocen cząstkowych dotyczące prac zdającego do protokołu z przebiegu egzaminu notarialnego.
- § 4. Ostateczną ocenę z pracy pisemnej z każdego z zadań z części drugiej i trzeciej egzaminu notarialnego stanowi średnia ocen

częstkowych przyznanych przez każdego członka komisji sprawdzającego pracę pisemną, przy czym:

1) oceny pozytywne to:

a) celująca – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi od 5,51 do 6,00,

b) bardzo dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi od 4,51 do 5,50,

c) dobra – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi od 3,51 do 4,50,

d) dostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi od 3,00 do 3,50;

2) ocena negatywna – niedostateczna – jeżeli średnia arytmetyczna wystawionych ocen wynosi poniżej 3,00.

Art. 74f. § 1. Pozytywny wynik z egzaminu notarialnego otrzymuje zdający, który z każdej części egzaminu notarialnego otrzymał ocenę pozytywną.

§ 2. Komisja podejmuje uchwałę o wyniku egzaminu notarialnego większością głosów obecnych członków. Komisja wydaje zdającemu uchwałę, a jej odpis przesyła Ministrowi Sprawiedliwości, Prezesowi Krajowej Rady Notarialnej oraz dołącza do akt osobowych zdającego.

§ 3. Minister Sprawiedliwości publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej imiona i nazwisko osób, które uzyskały pozytywny wynik z egzaminu, oraz imiona ich rodziców.

Art. 74g. § 1. Z przebiegu egzaminu notarialnego sporządza się niezwłocznie protokół, który podpisują członkowie komisji uczestniczący w egzaminie notarialnym. Członkowie komisji mogą zgłaszać uwagi do protokołu.

§ 2. Dokumentację związaną z przeprowadzeniem egzaminu notarialnego, po jego zakończeniu, przewodniczący komisji przekazuje właściwej radzie izby notarialnej, z czego sporządza się protokół. Kopię protokołu z przebiegu egzaminu oraz kopię protokołu z przekazania dokumentacji przewodniczący komisji przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości w terminie 7 dni od dnia sporządzenia.

Art. 74h. § 1. Od uchwały o wyniku egzaminu notarialnego zdającemu przysługuje odwołanie do komisji egzaminacyjnej II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości w terminie 14 dni od dnia otrzymania uchwały, o której mowa w art. 74f § 2.

§ 2. Minister Sprawiedliwości powołuje, w drodze zarządzenia, komisję egzaminacyjną II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości, zwaną dalej „komisją odwoławczą”, w składzie 9 członków.

§ 3. Do składu komisji odwoławczej kandydatów na członków wskazują:

- 1) Minister Sprawiedliwości – 5 członków, spośród których wyznacza przewodniczącego,
 - 2) Krajowa Rada Notarialna – 4 członków
– spośród osób, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię rzetelnego rozpoznania odwołań.
- § 4. Przewodniczącemu i członkom komisji odwoławczej za udział w jej pracach przysługuje wynagrodzenie.
- § 5. Przepisy art. 71f § 7, § 11, art. 71g § 1, § 2 pkt 1, 2, 4, 5 i § 3 stosuje się odpowiednio.
- § 6. W przypadku wygaśnięcia członkostwa w komisji odwoławczej lub odwołania członka z komisji odwoławczej, Minister Sprawiedliwości niezwłocznie powołuje nowego członka komisji odwoławczej. W przypadku członka, o którym mowa w § 3 pkt 2, Krajowa Rada Notarialna w terminie określonym przez Ministra Sprawiedliwości wskazuje nowego kandydata na członka komisji odwoławczej.
- § 7. Członek komisji odwoławczej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie z przyczyn wskazanych w art. 71h § 1. Przepis art. 71h § 2 stosuje się.
- § 8. Członkowie komisji odwoławczej przed przystąpieniem do rozpatrywania sprawy składają pisemne oświadczenia, iż nie pozostają z osobą, której dotyczy sprawa, w stosunku, o którym mowa w art. 71h § 1.
- § 9. Do zadań komisji odwoławczej należy rozpatrywanie odwołań od wyników egzaminu notarialnego.
- § 10. Uchwały są podejmowane większością 2/3 głosów w obecności wszystkich członków komisji odwoławczej.
- § 11. Od uchwały komisji odwoławczej służy skarga do sądu administracyjnego.
- § 12. Do postępowania przed komisją odwoławczą stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.
- § 13. Obsługę administracyjno-biurową komisji odwoławczej zapewnia Minister Sprawiedliwości.
- § 14. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) tryb i termin zgłaszania kandydatów na członków komisji odwoławczej,
 - 2) termin powołania komisji odwoławczej,
 - 3) wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków komisji odwoławczej, uwzględniając zakres i nakład ich pracy oraz tryb jego wypłacania,
 - 4) tryb i sposób działania komisji odwoławczej,
 - 5) sposób zapewnienia obsługi administracyjno-biurowej komisji odwoławczej

– uwzględniając konieczność prawidłowego i terminowego rozpoznawania odwołań oraz zapewnienia zachowania bezstronności pracy członków komisji odwoławczej.

Art. 74i. W przypadku nieuzyskania pozytywnego wyniku z egzaminu notarialnego, zdający może przystępować do kolejnych egzaminów notarialnych, z tym że egzamin ten zdaje w całości.”;

19) w art. 76 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Asesorem notarialnym może być osoba, która zdała egzamin notarialny i przedstawi oświadczenie notariusza o gotowości zawarcia z nią umowy o pracę.”;

20) w art. 78 w pkt 1 w lit. d średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. e w brzmieniu:

„e) skreślenie z listy aplikantów notarialnych;”.

Art. 4.

Użyte w ustawach, o których mowa w art. 1–3, w różnej liczbie i przypadku, wyrazy „egzamin konkursowy” zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i przypadku wyrazami „egzamin wstępny”.

Art. 5.

Użyty w art. 75a–75j ustawy, o której mowa w art. 1, w art. 33¹–33¹⁰, ustawy, o której mowa w art. 2, oraz w art. 71b–71k ustawy, o której mowa w art. 3, w różnej liczbie i przypadku, wyraz „komisja” zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i przypadku wyrazami „komisja kwalifikacyjna”.

Art. 6.

Postępowania w sprawach wniesionych do Ministra Sprawiedliwości na podstawie art. 46 ust. 2 i art. 68 ust. 6a w związku z art. 79 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1, przed dniem w życie niniejszej ustawy i niezakończone do dnia wejścia w życie tej ustawy prowadzone są na dotychczasowych zasadach.

Art. 7.

W sprawie o wznowienie postępowania zakończonego ostateczną decyzją Ministra Sprawiedliwości wydaną na podstawie art. 46 ust. 2 i art. 68 ust. 6a w związku z art. 79 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, organem właściwym jest Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej.

Art. 8.

W sprawie o stwierdzenie nieważności decyzji Ministra Sprawiedliwości wydanej na podstawie art. 46 ust. 2 i art. 68 ust. 6a w związku z art. 79 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, organem właściwym jest Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej.

Art. 9.

W sprawach, o których mowa w art. 154 i 155 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.¹⁰⁾), dotyczących ostatecznej decyzji Ministra Sprawiedliwości wydanej na podstawie art. 46 ust. 2 i art. 68 ust. 6a w związku z art. 79 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy organem właściwym jest Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej.

Art. 10.

Postępowania w sprawach wniesionych do Ministra Sprawiedliwości na podstawie art. 31 ust. 2a w związku z art. 37 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 2, przed dniem wejścia w życie ustawy i niezakończone do dnia wejścia w życie tej ustawy prowadzone są na dotychczasowych zasadach.

Art. 11.

Przepisu art. 76b ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, nie stosuje się do aplikantów adwokackich, którzy rozpoczęli aplikację przed dniem 10 września 2005 r.

Art. 12.

Przepisu art. 72a § 1 ustawy, o której mowa w art. 3, nie stosuje się do aplikantów notarialnych, którzy rozpoczęli aplikację przed dniem 10 września 2005 r.

Art. 13.

Osobom, które rozpoczęły aplikację przed dniem 10 września 2005 r., przysługuje zwrot opłat pobranych na podstawie art. 76b ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1 oraz art. 72a § 1 ustawy, o której mowa w art. 3. Opłaty zwraca organ samorządu zawodowego, na rzecz którego zostały wpłacone, na wniosek uprawnionego, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku.

Art. 14.

Aplikacje adwokacka i radcowska rozpoczęte na podstawie przepisów dotychczasowych trwają trzy lata i sześć miesięcy.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524.

Art. 15.

1. Okręgowe rady adwokackie w 2009 r. przeprowadzają egzamin adwokacki dla aplikantów adwokackich, którzy zdali egzamin konkursowy w dniu 10 grudnia 2005 r. i rozpoczęli aplikację przed dniem 1 października 2006 r.
2. Celem egzaminu adwokackiego jest sprawdzenie przygotowania osoby przystępującej do tego egzaminu do samodzielnego i należytego wykonywania zawodu adwokata, w tym wiedzy oraz jej praktycznego zastosowania, w szczególności z zakresu prawa cywilnego, postępowania cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego, karnego, postępowania karnego, karnego skarbowego, wykroczeń, pracy i ubezpieczeń społecznych, gospodarczego, spółek prawa handlowego, administracyjnego, postępowania administracyjnego, finansowego, konstytucyjnego, europejskiego oraz ustrojów sądów, samorządu adwokackiego i innych organów ochrony prawnej działających w Rzeczypospolitej Polskiej, a także warunków wykonywania zawodu adwokata i etyki tego zawodu.
3. Zasady zdawania egzaminu adwokackiego dla aplikantów, o których mowa w ust. 1, w szczególności zakres egzaminu przy uwzględnieniu ust. 2, sposób jego przeprowadzenia, sposób oceny oraz sposób przygotowania pytań i zadań na egzamin, ustali Naczelna Rada Adwokacka w drodze uchwały.
4. Udział w egzaminie adwokackim jest odpłatny.
5. Opłata za udział w egzaminie adwokackim jest wnoszona do właściwej okręgowej rady adwokackiej i stanowi jej przychód. Okręgowa rada adwokacka ustala wysokość opłaty za egzamin w drodze uchwały.
6. Okręgowa rada adwokacka powołuje w drodze uchwały komisję egzaminacyjną do przeprowadzenia egzaminu adwokackiego, zwaną dalej „komisją”, i wyznacza jej przewodniczącego. W przypadku dużej liczby osób przystępujących do egzaminu adwokackiego okręgowa rada adwokacka może powołać więcej niż jedną komisję.
7. W skład komisji wchodzi przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości.
8. Za udział w pracach komisji przysługuje wynagrodzenie.
9. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 8, dla przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości ustala się w wysokości miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu okręgowego w pierwszej stawce awansowej, a koszty wynagrodzenia pokrywane są z części budżetu państwa, która pozostaje w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości.
10. Okręgowa rada adwokacka ponosi koszty związane z działaniem komisji oraz zapewnia jej obsługę administracyjno-techniczną.

Art. 16.

1. Rady okręgowych izb radców prawnych w 2009 r. przeprowadzają egzamin radcowski dla aplikantów radcowskich, którzy zdali egzamin konkursowy w dniu 10 grudnia 2005 r. i rozpoczęli aplikację przed dniem 1 października 2006 r.
2. Celem egzaminu radcowskiego jest sprawdzenie przygotowania osoby przystępującej do tego egzaminu do samodzielnego i należytego wykonywania zawodu

- radcy prawnego, w tym wiedzy oraz jej praktycznego zastosowania, w szczególności z zakresu prawa cywilnego, postępowania cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego, karnego, postępowania karnego, karnego skarbowego, wykroczeń, pracy i ubezpieczeń społecznych, gospodarczego, spółek prawa handlowego, administracyjnego, postępowania administracyjnego, finansowego, konstytucyjnego, europejskiego oraz ustrojów sądów, samorządu radcowskiego i innych organów ochrony prawnej działających w Rzeczypospolitej Polskiej, a także warunków wykonywania zawodu radcy prawnego i etyki tego zawodu.
3. Zasady zdawania egzaminu radcowskiego dla aplikantów, o których mowa w ust. 1, w szczególności zakres egzaminu przy uwzględnieniu ust. 2, sposób jego przeprowadzenia, sposób oceny oraz sposób przygotowania pytań i zadań na egzamin, ustali Krajowa Rada Radców Prawnych w drodze uchwały.
 4. Udział w egzaminie radcowskim jest odpłatny.
 5. Opłata za udział w egzaminie radcowskim jest wnoszona do właściwej rady okręgowej izby radców prawnych i stanowi jej przychód. Rada okręgowej izby radców prawnych ustala wysokość opłaty za egzamin w drodze uchwały.
 6. Rada okręgowej izby radców prawnych powołuje w drodze uchwały komisję egzaminacyjną do przeprowadzenia egzaminu radcowskiego, zwaną dalej „komisją”, i wyznacza jej przewodniczącego. W przypadku dużej liczby osób przystępujących do egzaminu radcowskiego rada okręgowej izby radców prawnych może powołać więcej niż jedną komisję.
 7. W skład komisji wchodzi przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości.
 8. Za udział w pracach komisji przysługuje wynagrodzenie.
 9. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 8, dla przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości ustala się w wysokości miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu okręgowego w pierwszej stawce awansowej, a koszty wynagrodzenia pokrywane są z części budżetu państwa, która pozostaje w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości.
 10. Rada okręgowej izby radców prawnych ponosi koszty związane z działaniem komisji oraz zapewnia jej obsługę administracyjno-techniczną.

Art. 17.

W roku 2008 i 2009 Minister Sprawiedliwości może wyznaczyć dodatkowy termin egzaminu notarialnego dla aplikantów notarialnych, którzy egzamin konkursowy zdali w dniu 10 grudnia 2005 r. W przypadku wyznaczenia dodatkowego terminu egzaminu notarialnego przepisy ustawy, o której mowa w art. 3 niniejszej ustawy, stosuje się z wyłączeniem terminów określonych w art. 74 § 12, § 16 i art. 74a § 1 tej ustawy.

Art. 18.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Mikołaj Dowgielewicz

Min.MD 8062/08/DP/ma

Warszawa, dnia 11 grudnia 2008 r.

Pan Ryszard Kalisz
Przewodniczący Komisji
Sprawiedliwości i Praw Człowieka
Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej sprawozdania Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych oraz ustawy – Prawo o notariacie (druk nr 1460) sporządzona na podstawie art. 9 pkt 3 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2a ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494), w związku z art. 42 ust. 4 Regulaminu Sejmu przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej Mikołaja Dowgielewicza

Szanowny Panie Przewodniczący,

W związku z przedłożonym tekstem *sprawozdania Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych oraz ustawy – Prawo o notariacie (druk nr 1460; pismo z dnia 9.12.2008 r., nr SPC-0150-101-08)*, pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

**Projekt ustawy będącej przedmiotem sprawozdania Komisji
jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.**

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Zbigniew Wrona
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Sprawiedliwości

Z poważaniem,

Z up. Sekretarza
Komitetu Integracji Europejskiej

Marek Budek